

Gitar

YIL: 2018 SAYI: 6 / YEAR: 2018 NR: 6 ISSN:1305-3426

**Alirio Diaz: La Candelaria'dan
Dünya'ya Dokunan Parmaklar**

Alirio Diaz Usta

**Özlem Perdeleri
Müzik Ne ile Sürer**

Savaş ve Misak Hocalarımlın Anısına

İçindeki Müzik

Geçmişten Günümüze Gitar Yapımı

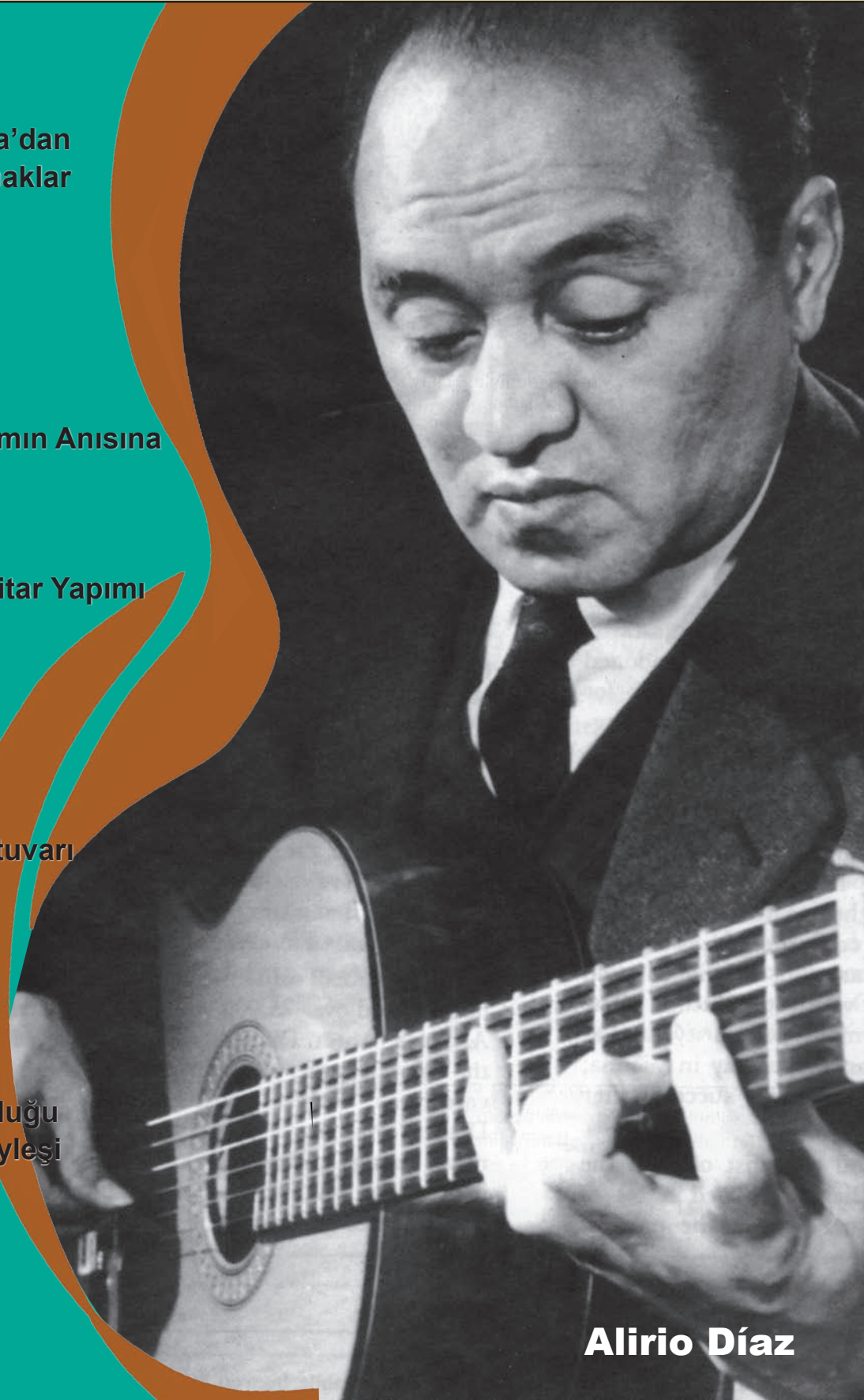
**Erken Çocukluk ve
İkögretim Döneminde
Gitar Eğitimi**

**Hacettepe Üniversitesi
Ankara Devlet Konservatuvarı
Gitar Sanat Dalı**

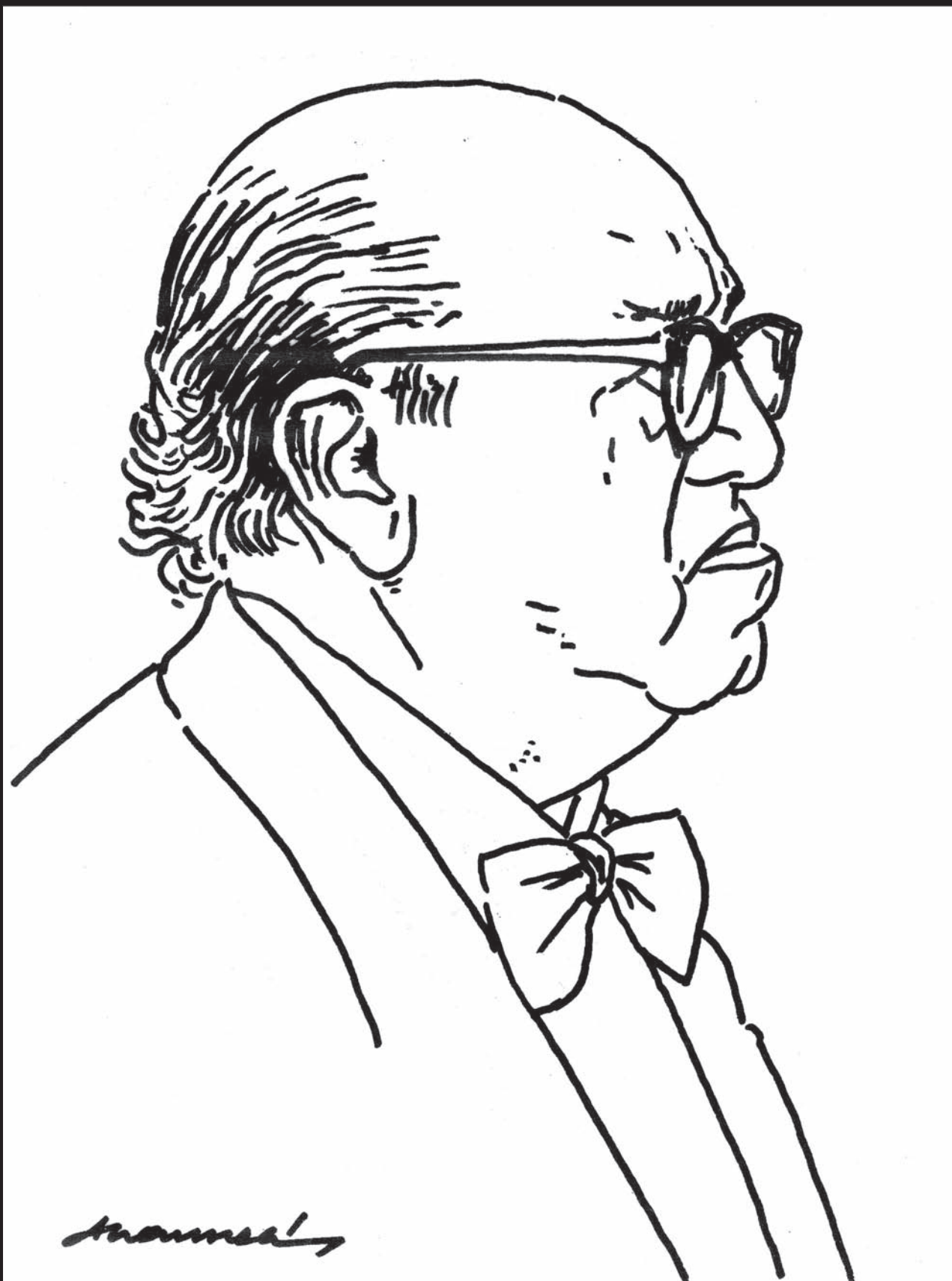
**Bilkent Üniversitesi
Gitar Sanat Dalı ve
Ekolüne Bir Bakış**

**ODTÜ Klasik Gitar Topluluğu
ve Ahmet Kanneçi İle Söyleşi**

**Gitar Camiası ve
Sevenlerini Buluşturan
Festivaller**

Alirio Díaz

Alirio Díaz
(1923 - 2016)

Değerli Gitarsever Dostlar,

İTÜ Gitar Dergisi yayın hayatına 2004 yılında Gitar Merkezimizin kuruluşuyla başlamış ve o yıllarda Türkiye'nin ilk Klasik Gitar Dergisi olarak tanımlanmıştır. Dergimizin yayınına geçen 14 yıllık süreçte Gitar Severlerin destekleriyle sürdürebilmiş olmanın mutluluğunu sizlerle paylaşmak istiyoruz.

İTÜ Gitar Dergilerimizin önceki sayılarında ünlü bir gitar sanatçısının yaşamını konu olarak aldık. Bu sayımızda 2016 yılında kaybettiğimiz Ünlü Gitarist Alirio Diaz'ı sizlere tanıtacağız. Venezuela'lı sanatçı Alirio Diaz Ülkemize birçok kez gelerek, üstün sanatçı kimliğinin yanı sıra dostça ve sevgi dolu davranışları ile de bizlerde derin izler bırakmıştır. Savaş Çekirge ile kurmuş olduğu saygı ve sevgiyi, O'nu kaybetmemizden sonra, Anısına düzenlenen konserlere katılarak da göstermeye devam etmiştir. Alirio Diaz'ın yaşam öyküsünü ve gitar dünyasındaki önemli yerini, sıcak anlatımıyla Y.Müh. Ahmet Arış , O'nunla yaşamış olduğu anıları, duygulu anlatımıyla Prof.Dr. Ahmet Kanneçi, sizlere sundular.

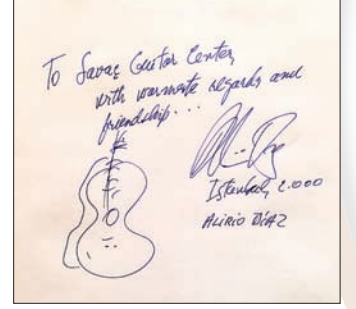
Alirio Diaz ve
Savaş Çekirge

Savaş Çekirge Anısına düzenlenen
SCA Antonio Lauro Gitar Bienali - 26.10.1998

1. Savaş Çekirge Gitar
Günleri - 25.10.2000

Savaş Çekirge'nin öğrencileri Haşim Polat, Tülünay Engin ve İdil Selçuk'un yazılarına dergimizde yer verdik. Bu bağlamda Gitarist Tülünay Engin Hocasına adanmış olduğu eserini, Gitarist Av. İdil Selçuk, hocaları Savaş Çekirge ve Misak Toros ile ilgili anılarını, Gitarist Haşim Polat ise çocukların gitar eğitimlerini konu alan yazısını, sizlerle paylaştılar.

Kurucu Dekanımız Prof.Dr. Mahir Vardar'ın Gitar Merkezimizin açılışındaki duygularını anlatan şiirini ve 10. yılımızda çizmiş olduğu Savaş Çekirge portresini, takdirllerimizle size sunuyoruz.

İTÜ Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü'nden mezun olan öğrencimiz Gitarist Elif Boztrak Y. Lisans çalışmalarını sürdürürken, klasik gitar müziği ile bilimsel çalışmalarını birleştiren başarılı bir araştırma projesini, dergimizde bizlere sundu. Orhan Ümmetler'in gitar yapım ekollerini anlattığı yazı, bizleri gitarın farklı dünyasına taşıdı.

Üniversitelerimizdeki gitar eğitimlerini konu alan bölümümüzde Gitarist Eren Süalp Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Gitar Sanat Dalı'nı, Prof. Kağan Korad Bilkent Üniversitesi Gitar Sanat Dalı'nı tanıttılar. ODTÜ Klasik Gitar Topluluğu'nun kuruluş ve gelişme sürecini ise ODTÜ öğrencileri, Prof.Dr. Ahmet Kanneçi ile yapmış oldukları söyleşiyle bize anlattılar.

Deniz Polat'ın Türkiye'de ve çeşitli ülkelerde gerçekleştirilen gitar festivalleri ile gitaristleri tanıtan yazısı, gitarseverler için güzel bir yol haritası niteliğindedir. Nazmi Bosna'nın Savaş Çekirge'ye adanmış olduğu eserine de yer dergimizde verdik.

5. Uluslararası İTÜ Savaş Çekirge Gitar Günleri'ni 11 Ekim-29 Kasım tarihleri arasında düzenliyoruz. Alman Gitarist Dr. Tilman Hoppstock, Gitarist Eren Süalp ve Gitarist Begül Erhan sizlere konserler verecekler. Ayrıca Sn. Hoppstock ve Sn. Süalp Masterclass düzenleyecekler. Gitar Günlerimize katkılarından dolayı İstanbul Almanya Federal Cumhuriyeti Başkonsolosu Sayın Michael Reiffenstuel'e, değerli gitar sanatçılarına, bizlere destek olan İTÜ Rektörlüğü'ne ve Maden Fakültesi Dekanlığı'na, Prof.Dr. Mahir Vardar'a, gitarist öğrencilerimize ve konserlerimize katılan tüm gitarseverlere teşekkür ederiz.

İTÜ Gitar Dergimizin hazırlanması aşamasında yazıları ile bizlere destek olan gitar dostlarımıza, katkılarından dolayı Sayın Dergi Yayın Kurulu'na, özverili çalışmaları nedeniyle Gitarist Haşim Polat'a, Y.Müh. Ahmet Arış'a, Gitarist Elif Boztrak'a, Gitarist Faik Çankaya'ya, Dergimizin ve Gitar Günleri ile ilgili dökümanların basımını gerçekleştiren Ruşen Bakar'a ve Teknik Matbaa'ya teşekkür ederiz.

Saygı ve sevgilerimle,
Prof.Dr. Nevin Çekirge
Gitar Merkezi Müdürü

Yıl: 2018 - Sayı 6
İTÜ Gitar Dergisi
İTÜ Maden Fakültesi Savaş Çekirge
Klasik Gitar Eğitim ve Araştırma Birimi'nin bir yayınıdır.

ITU Gitar Magazine is a publication of the
Technical University of Istanbul
Faculty of Mines
Savaş Çekirge
Classical Guitar Education and Research Center.

Sahibi

Prof. Dr. Cengiz KUZU
İTÜ Maden Fakültesi Dekanı

Genel Yayın Yönetmeni
Prof. Dr. Nevin ÇEKİRGE

Editör

Gitarist Haşim POLAT

Yayın Kurulu

Prof. Dr. Mahir VARDAR
Prof. Dr. Nevin ÇEKİRGE
Prof. Dr. Sondan D. FEYİZ
Prof. Dr. Fatma ARSLAN
Prof. Dr. Nur ESİN
Gitarist Haşim POLAT
Gitarist Tülünay ENGIN
Yük. Müh. Ahmet ARIŞ
Gitarist Elif BOZLAK
Gitarist Faik ÇANKAYA

Kapak Tasarımı

Gitarist Haşim POLAT

Grafik Tasarım

Gitarist Haşim POLAT

Baskı

Teknik Matbaa San. ve Tic. Ltd. Şti.
Haramidere Sanayi Sitesi O Blok
No:102 Avcılar - İST
0212 422 70 01

Adres

İTÜ Maden Fakültesi
Savaş Çekirge
Klasik Gitar Eğitim ve Araştırma Birimi
Maslak 34469 - İSTANBUL

Tel

0212 285 74 43

E-posta

sc.klasikgitar@gmail.com
klasikgitar@itu.edu.tr
http://www.klasikgitar.itu.edu.tr

İTÜ Gitar Dergisinde yayımlanan tüm yazı, nota, fotoğraf ve diğer içerikler izinsiz kullanılamaz.

Bu dergi ücretsiz yayın organımızdır.

ISSN 1305-3426

İçindekiler

Ön Yazı.....3
Prof. Dr. Nevin ÇEKİRGE

**Alirio Diaz: La Candelaria'dan
Dünya'ya Dokunan Parmaklar..... 6 - 8**
Yük. Müh. Ahmet ARIŞ

Alirio Diaz Usta..... 9
Prof. Dr. Ahmet KANNECİ

Özlem Perdeleri.....10 - 12
Gitarist Tülünay ENGIN

Müzik Ne ile Sürer.....12
Gitarist Tülünay ENGIN

Savaş ve Misak Hocalarımlın Anısına..... 13 - 14
Av. H. İdil SELÇUK

İçindeki Müzik..... 16 - 17
Gitarist Elif BOZLAK

Geçmişten Günümüze Gitar Yapımı.....18 - 23
Gitar Yapımcısı Orhan ÜMMETLER

**Erken Çocukluk ve
İkögretim Döneminde Gitar Eğitimi.....24 - 25**
Gitarist Haşim POLAT

**Hacettepe Üniversitesi
Ankara Devlet Konservatuvarı
Gitar Sanat Dalı.....26**
Gitarist, Eren SÜALP

**Bilkent Üniversitesi
Gitar Sanat Dalı ve Ekolüne Bir Bakış..... 26 - 27**
Prof. Dr. Kağan KORAD

**ODTÜ Klasik Gitar Topluluğu
ve Ahmet Kanneci İle Söyleşi.....28 - 31**
ODTÜ Gitar Topluluğu

**Gitar Camiası ve
Sevenlerini Buluşturan Festivaller.....32 - 36**
K. Deniz POLAT

Anadolu Esintileri.....37 - 39
Gitarist Nazmi BOSNA

content/abstracts

Alirio Diaz: Fingers Touching the World from La Candelaria.....6-8

Ahmet ARIŞ

Alirio Diaz is one of the most important name in the history of guitar and music. His lifestory is explained in this article starting from his childhood in La Candelaria, Venezuela. The living conditions, the place of the guitar in the culture, his connection with his famous guitar and music teachers (i.e., Antonio Lauro, Regino Sainz de la Maza, Andres Segovia, Heitor Villa Lobos), the points which made him very important for guitar world and his connection with Turkey are researched and analyzed.

Maestro Alirio Diaz.....9

Ahmet KANNECİ

Ahmet Kannecci summarizes his 43 years with the Maestro; meeting in many different countries, not only for masterclasses but also learning from the legend of the world of music, that art is pure. He gives the example of his peculiar personality, sharing the pay phone call he received, when the severe earthquake happened in Turkey. Maestro was asking how he is and inviting him to his home. Kannecci gives emphasis to the humanitarian side of Alirio Diaz .

Frets of Longing.....10-12

Tülünay ENGIN

A composition by Tülünay Engin to her classical guitar professor Savaş Çekirge.

In the Memory of Savaş and Misak.....13-14

İdil SELÇUK

İdil, who is one of the students of Savaş Çekirge and Misak Toros in different years, told memories with her professors in this article. Besides music perspectives of Savaş and Misak, their education styles are also explained. Their immense music and classical guitar knowledge are shared by various examples. İdil mentioned their versatility in their lifestyles and she considers herself lucky to meet them during her classical guitar education.

Music Within.....16-17

Elif BOZLAK

Music Within is a project which aims to provide a clear understanding to scientific term 'mutation'. Music and LED signals are combined in an installation and presented to audience. 'de novo' mutation data which are indigenous to five different individuals are used to create signals. Differences between individuals are expected to find by audiences. By this way, randomness in the mutation occurrences are wanted to be explained.

Guitar Making From Past to Present.....18-23

Orhan ÜMMETLER

Journey of classical guitar was explained in a chronological order. Different guitar écoles from different parts of the world were explained in the article. The story starts with Antonio de Torres Jurado, who is known as one of the founders of the modern-day classical guitar and continues with the écoles of the 20th century. Cornerstones in Madrid, Catalonia, French, Granada, German and Australia écoles were given in the article with the physical properties of the classical guitars they produced.

Guitar Education in Early Childhood.....24-25

Haşim POLAT

Haşim Polat, explains a new approach in education towards the digital age kids. Instead of the classical education method the emphasis is on catching the attention of pupils through the "flow" psychology, keeping them motivated and experiencing music as a group. Importance is given to be careful against negative micro hypnosis, quite specific to Turkish culture. Preventing any fear towards stage, and keeping the happiness of making music. Examples are given from the ITU Savaş Çekirge Classical Guitar Education and Research Center and Laszlo Polgar's approach examining Mozart's early childhood education by his father, and then working in a similar method with his daughter Susan becoming Chess Champion and opening the chess world to women. In every child there is the potential of a genius, we just need to give a chance for them to discover...

Hacettepe University Art of Guitar.....26

Eren SÜALP

Hacettepe Conservatory is a follow-up of Ankara State Conservatory which is the first conservatory of the Turkey and classical guitar field was established in 2005. The department trains world-wide classical guitar players since it was founded. Education system and content of education in the department is shared in the article. Required qualifications of the applicants to the department is explained to fanciers.

An Overview of Bilkent University Art of Guitar and its École.....26-27

Kağan KORAD

The journey of Bilkent University Art of Guitar started in 1986. How gathering different écoles together effected development of the department from past to present is explained in the article. Contribution of exercises and different kinds of exams, giving theoretical and cultural knowledge together are mentioned and given as some of the keys in education system. Besides, working principles and annual schedule of the department is explained.

METU Classical Guitar Community and Interview with Ahmet Kannecci.....28-31

ODTÜ Guitar Community

METU Classical Guitar Community is one of the oldest classical guitar communities that has given classical guitar education to university students in Turkey. In this article, apart from current situation of the community, establishment memories and general recommendations were taken from Ahmet Kannecci, who is the founder. Recent activities of the community and remarks from current students were shared.

Guitar Community and Festivals Bring Guitar Lovers Together.....32-36

K. Deniz POLAT

Classical guitar, by its nature, requires long hours of self-rigorous internal discipline and expects to be performed inevitably lonely. Guitar festivals are eagerly awaited since they break this loneliness and provide a social network to communicate with various people from guitar community. Some of these impressive guitar festivals are given in this article, which are 2014 ITU International Guitar Festival, 4th and 5th Istanbul Guitar Festivals, 34th Volos International Guitar Festival, Iserlohn International Guitar Symposium, a young but inspiring Cyprus Guitar Festival. University organizations: METU Classical Guitar Days and the biggest gathering of the Turkish guitar world 11th Bilkent Guitar Meeting.

Anatolian Tunes.....37-39

Nazmi BOSNA

A composition by Nazmi Bosna dedicated to his classical guitar professor Savaş Çekirge.

Alirio Diaz: La Candelaria'dan Dünya'ya Dokunan Parmaklar

Yük.Müh. Ahmet ARIŞ

Alirio Diaz gitar dünyası için çok önemli bir isimdir. Andres Segovia, Heitor Villa-Lobos, Francisco Tarrega gibi gitar literatürüne adını yazmış gitaristlerdendir. Sadece ülkesi olan Venezuela ve uzun yıllar yaşadığı İtalya için değil, tüm dünya ülkeleri ve özellikle de Türkiye için çok değerli bir sanatçıydı. Büyük gitar maestrolarının kusursuz bulduğu tekniği, engin nitelikteki repertuarı, insanları gitara aşık eden yorumu ve çok özel kişiliğiyle benzersiz bir gitaristti.

Bu yazıda sizlere Alirio Diaz'ın hayatını, gitar dünyası ve ülkemiz için önemini anlatmaya çalışacağım. Alirio Diaz'ın bu kadar başarılı ve takdire değer bir gitarist olma yolundaki adımlarını birlikte takip etmeye çalışacağız.

Sert bir askeri diktatörlüğün hüküm sürdüğü Venezuela'nın Carrora bölgesindeki küçük La Candelaria kasabasında, 12 Kasım 1923 tarihinde, 12 çocuklu kalabalık bir ailenin 8. çocuğu olarak dünyaya geldi Alirio Diaz. Doğuştan yetenekli bir çocuktuktu. Yürümeye başladığı yaşlarda babasının cuatro olarak isimlendirilen Venezuela sazıyla oynuyordu. Yedi yaşında ise cuatro ile o zamanlar popüler olan bir Venezuela valsini kendi kendine çalmayı başarıyordu. Müzik kulağı çok iyiydi. Birkaç gün bir eseri dinlemesi onu henüz nota bilmece de çalmasına yetiyordu. O sıralarda ülkede gitarı en iyi çalan insanlar daha 12 yaşına gelmeyen bu genç yeteneği cuatro'da düelloya davet ediyorlardı. Gitara ise 12-13 yaşlarında, kız kardeşinin gitarı ile başladı.

Alirio Diaz'ın bütün dünyaca tanınan bir isim olmasında sadece yeteneğinin değil, doğup yetiştiği ortamın ve kültürün de büyük bir payı vardı. O sıralarda ekonomik koşullar ve yaşam şartları oldukça kötüydü. Ülke bir askeri diktatörlük altındaydı. Çocuklara nitelikli eğitim vermek için devlet kaynakları yetersizdi. Birçok çocuk doğru dürüst bir eğitim alamadan hemen çalışmaya başlamak zorunda kalıyordu. Ancak halk müzikle iç içeydi. Çok ilginç bir şekilde neredeyse bütün ailelerde bir ya da birkaç enstrüman bulunuyor, büyük babalardan anne babalara kadar herkes gitar ya da cuatro çalabiliyordu [1][2]. Bizim kültürümüzdeki gibi müzik halkın eğlencelerinde, ağıtlarında, ninnilerinde, sevgiliye yapılan seranatlarda herkes için ortak bir araçtı ve hayatın bir parçasıydı. Dolayısıyla böylesine bir çevre, zaten doğuştan yetenekli bir gencin müziğe olan ilgisinin artması ve kendini daha da geliştirebilmesi için uygun bir ortam oluşturmuş olmalıdır fikrimce. Bu bağlamda Alirio Diaz'ın müzikle ilgili ilk hediye diye bahsettiği bir anısı çok anlamlıdır. Öğretmeni Alirio Diaz'ın sağ elinin tırnaklarını uzun görünce onu cezalandırmak için eline sertçe vurmaya başlamış. Ancak onun gitar çaldığı için tırnaklarının bu halde olduğunu öğrenince, öğretmeni cezayı bırakıp öğrencisine bu enstrümanı çalmak için tırnaklarını nasıl törpülemesi gerektiğini göstermiş. Bu, şüphesiz çocuk yaştaki gitaristi teşvik edici bir yönde etkilemiş olmalıdır. Bu örnek, o sıralarda tüm olumsuzluklara rağmen gitarın ve müziğin ne kadar saygın bir konuma sahip olduğunu göstermesi açısından önemlidir.

Alirio Diaz'ın yaşı ilerliyordu ve hayatıyla ilgili bir tercih yapması gerekiyordu. Acaba o kaderini kabul edenlerden mi olacaktı, yoksa kaderine kendi yön verenlerden mi? Kanımca bu tercih sorunu, tarih boyunca bir grup yaratıcı insanı diğer insanlardan ayıran temel bir yol ayrımı olmuştur. Alirio Diaz'ın da önünde iki seçenek vardı: abileri gibi petrol işçiliği yapmak, ya da daha iyi bir müzik eğitimi için gemileri yakmak, evden kaçmak ve hayatına yön vermek. Alirio Diaz müziği seçmiş ve henüz 16 yaşındayken evden kaçmış ve bir taraftan çalışırken, diğer taraftan da eğitimine başlamıştır.

La Candelaria'dan çıktıktan sonra geldiği Carrora'da Cecilia Zubillega Perrera ona destek olmuştur. Perrera politik ve sosyal olaylarda gözünü daldan budaktan sakınmayan bir aydın kimliğine sahiptir ve Alirio Diaz'ın tarihçi olmasını istemektedir. Alirio Diaz ise hedefinden dönmek istememiştir ve hayatını gitara adamaya karar verdiğinde yaşı 19'dur. Alirio Diaz kompozitör ve orkestra şefi olan Laudelino Mejias'la çalışmak için Turijillo'ya gider. Burada geçinebilmek için bir matbaada çalışırken Mejias'tan da saksafon dersleri alır. Bu sıralarda piyano ile de ilgilenir de gitar onun için hep vazgeçilmez olmuştur.

22 yaşında başkent Caracas'a gider ve Devlet Konservatuarı'na girmeyi başarır. Yıl 1945'tir. Bu tarihten itibaren gitar dünyasının altın yoluna ait kapı artık onun için adeta aralanmıştır. Buradaki hocası Raul Borges onun tekni-

Şekil 1: Alirio Diaz
(kaynak: http://www.aliriodiaz.org/images/ad_3.jpg)

ğinin ilerlemesinde yardımcı olur. Sonraki yıllarda yaptığı bir konuşmada, bu konuşmadan önce Andres Segovia, Regino Sainz De La Maza ve Villa Lobos ile çalışma şansı olmasına rağmen, tekniğinin %80'ini Raul Borges hocasına borçlu olduğunu belirtir. Buradaki diğer bazı hocaları (Vicente Emilio Sojo, Juan Baustista Plaza) Venezuela halk müziğine, kültürel kökenlerine ve Venezuela'ya has değerlerin araştırılıp ortaya çıkarılmasına gönülden bağlıydılar [2]. Hocalarının bu ulusalcı yaklaşımı Alirio Diaz'ın kendi kültürel zenginliklerine ilgi duymasına, Venezuela halk müziğine ait eserleri araştırmasına, bunun yanında da farklı kültürlerle karşılaşsa da ve etkilense de kendi kültürel değerlerini koruyabilmesine ve onların bilincinde olmasına faydalı olmuş olmalıdır. Bu aynı zamanda onun farklı kültürleri ve onların değerlerini araştırmasına, incelemesine ve gözlemlemesine de ön ayak olmuştur. Zira, Ahmet Kanneçi, Alirio Diaz'ın Ankara'ya her gelişinde Anadolu Medeniyetleri Müzesi'ni ziyaret ederken bulduğunu, bir keresinde Malaga'da bir araya geldiklerinde Alirio Diaz'ın daha otele bile yerleşmeden üç saat kapıda Picasso Müzesi'nin açılmasını beklediğini anlatır [1].

Venezuela Devlet Konservatuari'nı o yıllarda ünlü gitaristler ziyaret etmektedir. Bunlardan biri de Andres Segovia'dır. Diaz, sıkı bir dostluk kuracağı ve yıllarca asistanlığını yapacağı ve bir gün yerine geçeceği dünyaca ünlü gitarist Segovia ile 1948 yılında tanışmış, Segovia ona tekniği ile ilgili önerilerde bulunmuştur.

Alirio Diaz 1949 yılında konservatuvardaki gitar çalışmalarını tamamlamış ve ilk konserini Venezuela Halk Kütüphanesi'nde vermiştir. Bir sonraki yıl ise hayatında çok önemli bir gelişme yaşanmıştır. Madrid Kraliyet Akademisi'nden gitarist Regino Sainz de la Maza Caracas'a gelir ve Diaz bu ünlü gitarist ile çalışma olanağı bulur. De la Maza ile yaptığı çalışma sayesinde Venezuela Hükümeti Bursu'nu almaya hak kazanarak, bu bursla Madrid Kraliyet Akademisi'nde De la Maza ile çalışma fırsatını yakalar. Teknik anlamda Raul Borges'ten çok şey öğrenen Alirio Diaz yorum, form bilgisi ve İspanyol müziğini ise De la Maza ile edinmiş ve geliştirmiştir. De la Maza onu yeni mezunların arasındaki en başarılısı olarak görüyor ve onda doğuştan bir virtüözün bulunduğunu düşünüyordu.

Şekil 2: Andres Segovia ve Alirio Diaz
(kaynak: <http://diarioliricoes.blogspot.com/2016/07/el-compositor-guitarrista-y-profesor.html>)

Alirio Diaz konservatuvardan sonra da İspanya'da kalarak çalışmalarına devam etti. Andres Segovia, Academia Musicale Chigiana'da yaz kursları veriyordu ve Alirio Diaz 1951'den başlayarak bu kurslara katılmaya başladı. Bu kurslardan sonra ise 1954 yılında Segovia'nın davetiyle asistanlığını yapmaya başladı. Bu görevi 10 yıl boyunca sürdürecekti. Segovia, Alirio Diaz'ı kusursuz bir gitarist olarak görmüş ve ondan çok etkilenmiştir [3]. Onun üstün bir kişiliğe sahip olduğunu ve kendini yabancı etkilerden kurtarmayı başarmış olmasını vurguluyordu [1]. Alirio Diaz, Segovia'nın en çok takdir ettiği asistandı [4]. Şekil 2'de Andres Segovia çok sevdiği asistanı Alirio Diaz ile birlikte gösterilmiştir.

Alirio Diaz'ın yorum anlamında kendini ilerletmesinde faydası olan bir diğer büyük gitarist ise 1958'de bir araya geldiği Brezilyalı ünlü besteci ve gitarist Heitor Villa-Lobos idi. Villa-Lobos'la çalışmalar yaptı ve sonrasında Roma'ya yerleşerek evlendi. Alirio Diaz'ın bundan sonraki hayatı Avrupa, Latin Amerika, ABD, Türkiye ve Japonya gibi ülkelerde konserlerle doludur. Dünyanın birçok yerinde verdiği konserler, onun ünlü bir yorumcu olarak tüm dünyada tanınmasını sağlamıştır.

Peki Alirio Diaz'ın Türkiye macerası nasıl başladı? Ülkemiz için düşündüğümüzde onu diğer ünlü gitaristlerden ayıran şey nedir?

Alirio Diaz'ın Türkiye'ye gelmesi büyük İspanyol bestecisi ve piyanist virtüözü Joaquin Rodrigo sayesinde oldu. 1974 yılında gitar ve orkestra konçertosu için ülkemize davet edilen Rodrigo, gitar ile eserini en iyi icra edebilecek gitarist olarak Alirio Diaz'ı beraberinde getirdi ve bu sayede Türk müzikseverler ve Alirio Diaz için uzun yıllar devam edecek olan bir yakınlık başladı. Sanatçı Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa ve Eskişehir gibi illerimizde birçok konser verdi. Alirio Diaz'ın ülkemize olan bu yakınlığı zamanla daha da güçlendi. Cemal Reşit Rey Gitar Konçertosu'nu Alirio Diaz'a ithaf etti. Bu konçerto ilk kez seslendirildiği zaman Alirio Diaz solist olarak oradaydı.

Ünlü bir Türk gitarist olan Ahmet Kanneçi Alirio Diaz konserinde gitara aşık olmuştu. Alirio Diaz'ın ülkemizdeki ilk öğrencilerinden oldu.

Ülkemizde gitara olan ilgi gün geçtikçe artıyordu ve şüphesiz bunda Alirio Diaz'ın konserlerinin de payı vardı. Sevda Cenap And Müzik Vakfı bu ilgiye destek verebilmek adına gitar konserleri ve kursları düzenliyordu. Bu etkinliklerden yola çıkarak Vakıf daha kapsamlı bir etkinlik yapma fikriyle Ahmet Kanneçi'ye başvurdu ve konserlerin yanında ödüllü bir yarışmanın, konferans ve seminerlerin, atölye çalışmalarının yer alacağı bir bineal yapmak istediklerini belirtti. Bu etkinlikte zamanın en önemli gitaristine yer vermek istiyorlardı ve bu ismin kim oldu-

ğunu Kanneci'ye danışmak istediler. Ahmet Kanneci bu zor soruya kendisinin oldukça kolay bir şekilde "Alirio Diaz" ismiyle cevap verdiğini belirtir. Büyükelçilikler arasında görüşmeler ve anlaşmalar yapılır, Alirio Diaz memnuniyetle bu etkinliklerde yer almayı kabul eder ve aralarında Savaş Çekirge'nin de olduğu bir ekiple birlikte binealin hedeflerini belirlerler. Binealin iki yılda bir Ankara'da yapılmasına karar verilir. Yapıldığı her seferde Amerika, Avrupa ve Asya'dan usta temsilcilerin davet edilmesinin ve yarışmada da bu üç kitadan eserlerin çalışmasına karar verilir. Bineallerin Cumhuriyet haftası ile aynı zamanlara denk gelebilmesi için hep Ekim ayında yapılmasına özen gösterilir. İlk bineal 1996 Ekim'inde yapılır ve Alirio Diaz'ın önerisiyle ilk bineale arkadaşı Antonio Lauro adı verilir. İkinci bineal 1998 yılında kaybedilen büyük Türk gitaristi Savaş Çekirge anısına yapılır. Binealin üçüncüsü ise 50. Sanat yılı olmasına istinaden Alirio Diaz'a ithaf edilir.

Şekil 3: Savaş Çekirge ve Ahmet Kanneci Antonio Lauro Bineali için bir arada (kaynak: [1])

Ahmet Kanneci ile yaptığı söyleşide Türkiye'de halkın sıcağanlılığının, misafirperverliğinin onu kendi evindeymiş gibi hissettirdiğini, Ankara'yı gördüğünde büyülediğini ve İstanbul'daki Kapalı Çarşı'yı çok sevdiğini belirtmişti. Türkiye'ye geldiği zaman sadece konserlerini vermiyor, müzeleri ziyaret ediyor, Türk müziği ve enstrümanlarıyla da ilgileniyordu. Kaval ve bağlama dikkatini çekmişti. Kaldığı otelde sabah namazlarında müezzinin okuduğu ezan da onu duygulandırıyor, ona konservatuvarda okurken aldığı dini müzik derslerini hatırlatıyordu.

Alirio Diaz örnek bir kişiliğe sahiptir. Ahmet Kanneci Alirio Diaz ile ilgili unutamayacağı birçok anısından bahsetmektedir. Alirio Diaz'ın kaldığı lüks otelde anahtarlık olarak ceylan ayağı takıldığını gördüğünde sessiz sedasız otelden ayrıldığını söyler. Bir eğitmen olarak Alirio Diaz hep öğrencilerin kendi kişiliklerini keşfetmeleri yönünde çalışmıştır.

Alirio Diaz'ın tarzı romantik olarak nitelendirilebilir. Michel d'Arcangues ve Ahmet Kanneci, hatta kendisi bile böyle bir ifadeye bulunmaktadır. d'Arcangues Güney Amerikalı kanının onun romantik müziğine bir çeşni gibi iz bıraktığını söyler [2]. Ahmet Kanneci onu son romantik olarak nitelendirir [1]. Alirio Diaz 16. ve 17. yüzyıllardan başlayarak, barok müziği (Sanz, Bach), büyük romantik klasikler (Carcassi, Carulli, Sor, Giuliani), İspanyol öncüleri (Tarrega, Torroba, Turina, Llobet), İtalyan Calsenuova-Tedesco, Albeniz ve Falla, Güney Amerika klasikleri (Heitor Villa-Blobos, Agustin Barrios Mangore, Antonio Lauro) ve Venezuela halk şarkıları gibi birçok dönem, ekol ve gitaristleri kapsayan bir repertuarı vardı [2].

Alirio Diaz 5 Temmuz 2016 tarihinde İtalya'da hayata gözlerini yumdu. Ülkesine ve kültürüne çok bağlı bir insan olarak öldükten sonra Carora'da gömülmek istediğini söylemiştir [5]. Alirio Diaz'ın bundan iki yıl önce aramızdan ayrılırsa da büyük bir usta ve örnek bir insan olarak gitar dünyasında ve tüm dünya milletlerinin gözünde bir ışık gibi parlamaya devam edeceğini düşünüyorum.

Kaynaklar:

1. Kanneci, Ahmet. Ustam Alirio Diaz 50. Sanat Yılı. Yayınevi: Sevda Cenap & Müzik Vakfı, 2015.
2. D'Arcangues, Michel. A Special Homage: Alirio Díaz's Eightieth Birthday. Latin American Music Review / Revista De Música Latinoamericana, vol. 25, no. 2, 2004, pp. 232–241. JSTOR, JSTOR, www.jstor.org/stable/3598730.
3. Alirio Diaz (Guitar) - Short Biography. (n.d.). Retrieved September 23, 2018, from <http://www.bach-cantatas.com/Bio/Diaz-Alirio.htm>
4. Alirio Diaz (Guitar) - Short Biography. (n.d.). Retrieved from <http://www.bach-cantatas.com/Bio/Diaz-Alirio.htm>
5. Alirio Diaz, a lover of guitar. Retrieved September 23, 2018, from . <http://www.alhambrasl.com/en/blog/133/alirio-diaz,-a-lover-of-guitar.html>

Alirio Diaz Usta

Prof. Dr. Ahmet KANNECİ

Alirio Diaz bir efsane oldu müzik dünyasında. Sanatın kirlilik barındırmadığını ve pisliklerden zaman içerisinde kolaylıkla ve de doğal olarak temizlenme özelliğinin olduğunu bana o öğretmişti. Aslında derin anlamları kapsayan bir dersti adeta. Kötülüklerin, çirkinliklerin yük olmaktan başka etkisi yoktu sanatta. Ayrıca yaklaşık 43 yıl hiç kopmadan süren yakınlığımızı da şahsım adına bir şans olarak nitelendiriyorum. Birçok ülkede sayısız anılarımız oldu. Sadece gitar dersi yapmadık. Bana katkılarının ne kadar çok ve değerli olduğunu anlatmama muhtemeldir ki ömrüm yetmez. Ben kendisine hep “Usta” diye hitap ederdim. O da bana beni daima gururlandıran “ Oğlum” diye... Öyle doğal gelişti ki çocukları da bana “Kardeşim” diye hitap eder oldular.

Alirio Diaz'ın müzik anlayışı, müziğe kazandırdıkları, hayret uyandıran icrası, başarıları herkes tarafından bilinen bir gerçek. O kadar da fazla ki; başka yönlerine yer kalmaz. Bu nedenle yazımda Alirio Diaz'ın başka bir yanından bahsedeceğim.

16 Ağustos 1999 gecesi yoğun geçen bir turneden yorgun ve gece yarısından sonra Ankara'ya varmış, duş alıp evimin salonundaki kanepeye uzanmış, özlediğim ülkemdeki gelişmeleri öğrenmek amacıyla TV izlemeye başlamıştım. Bir müddet sonra oturduğum apartman beşik gibi sallanmaya başladı. O hiçbir zaman duymadığım ürkütücü hışırtılar, gürültü ve çatırtılar herkesi olduğu gibi beni de korkutmuştu. Hızla kendimi sokağa attığımda sokağın şaşkın bakışlı, ürkek mahalle sakinleri ile dolu olduğunu gördüm. Deprem merkezinden çok uzakta olan Ankara'da böyle hissedilmesi; Kocaeli, Yalova, İstanbul'daki boyutlarını ne derece korkunç olduğunu düşünmeme neden olmuştu. Şaşkınlık, korku, belirsizlik, güvensizlik içerisindeki insanlar bozuk cümleler kurarak, ne yaptığını bilmez halde konuşurlarken birden telefonum çaldı. Cevaplamak istedim ama hemen kapandı. Çok geçmeden aynı olay oldu ve defalarca, belki on kez ya da daha fazla tekrarladı. Sonucunda kesildi. Bana ulaşmak isteyen bir yakınımdır, muhtemelen zarar görmüş baz istasyonundan kaynaklanan problemlerden ulaşamamıştır diye düşündüm. Yaklaşık yarım saat bir daha çalmadı telefonum. Yarım saatin sonunda tekrar çaldı ve konuşabiliyordu. Arayan endişeli ses Alirio Diaz'ın sesiydi...

AD: Ahmet nasılsın?

AK: İyiyim usta.

AD: Büyük bir deprem olmuş Türkiye'de. Şimdi TV'den öğrendim.

AK: Evet, maalesef usta.

AD: Ailen nasıl?

AK: Pek bilgi alamadım usta.

AD: Eviniz yıkıldı mı?

AK: Hayır usta.

AD: Hemen sana uçak bileti yolluyorum, istersen gel Venezuela'da kal işler yoluna girinceye kadar.

AK: Sağol usta, beni çok mutlu ettiniz. Eğer ihtiyaç duyarsam rahatsız ederim sizi.

AD: Gel, gel... Bende kalırsın ailene de bir yer ayarlarız. Haa bu arada kusuruma bakma o telaş içerisinde birkaç kez rahatsız ettim seni. Bu lanet olası ankesörlü telefonlar madeni paraya aç oluyorlar hep. Cebimdeki bozukluklar yetmeyince bir bara gidip epeyce kağıt para bozdurdum. Şimdi rahat konuşuyorum. Candelería'da mobil telefon çalışmıyor ve bir tane ankesörlü telefon var. O da köyün biraz dışında...

AK: İyi ki varsın usta, sen bir meleksin.

AD: Haber bekliyorum senden. Ankesörlü telefon numarasını arayıp “Alirio Diaz” dersin hemen beni çağırırlar. Şimdilik Hoşça kal.

AK: Sağ ol canım ustam, iyi ki varsın ve seni hem çok seviyor hem de sonsuz saygı duyuyorum. Hoşça kal usta...

Gözümün yaşlandığı nadir zamanlardan biridir o an. Dünyanın peşinden koştuğu dev; önce insan olmanın en güzel örneğini yaşatmıştı bana.

Umarım yaşadığım bu olayı sıkılmadan okursunuz. Büyük, önemli insan olmak herkese nasip olmuyor. İnsanlığını unutmadan, sevgi, saygı dolu geçmiş bir ömür; görüldüğü üzere mesleğe de katkıda bulunacak bir davranış sergilemiş ve her an bir şeyler öğrenmeme neden olmuştur.

Rahat uyu usta, değerini her geçen gün artarak anlaşılacak ve yaşayacaktır.

Temmuz 2018, Ankara

dedicated to Savaş Çekirge

Composed by
Tülünay Engin' 2013

Özlem Perdeleri

(FRETS OF LONGING)

Allegretto

6

5

8

11

15

17

20

23

27

i m p p

a i a i m

P i m

am i

30

34

38

41

44

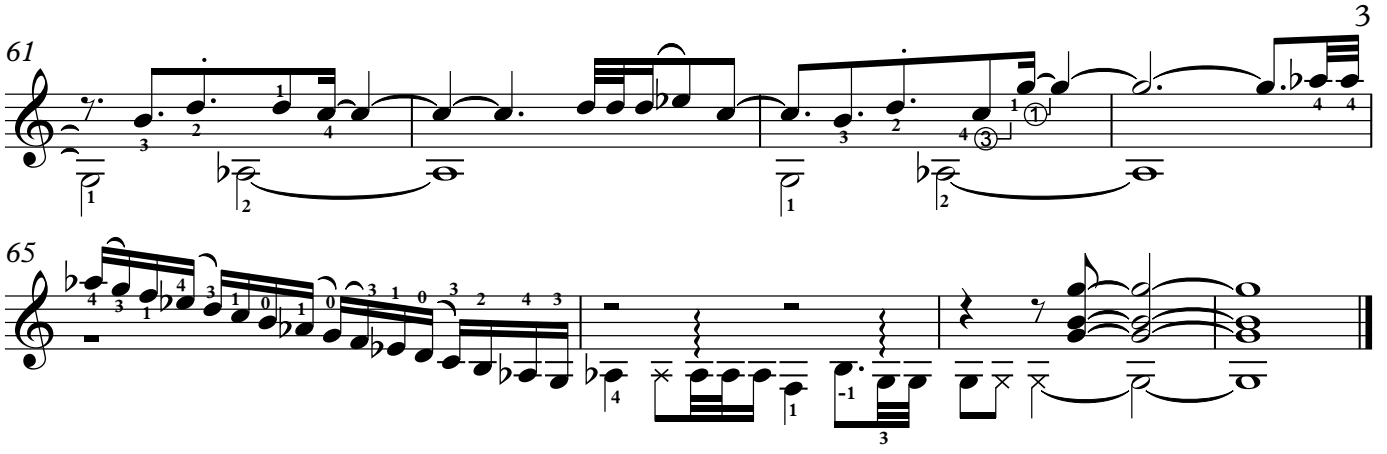
47

50

53

56

58

Müzik Ne ile Sürer

Gitarist Tülünay ENGİN

Savaş Çekirge benim ilk gitar hocamdı. Onunla iki sene çalışabildiysek de bu süredeki müziğe dair bahsim her zaman olabilir. Fakat eşi Nevin Çekirge'yi yirmi yıldır tanıdığımı düşünmek, beni daha ziyade bu satırları yazmaya yöneltti.

Savaş Çekirge bir gönüllüydü. Gitarla ilgili edindiği tüm dökümanları, bilgilerini ve gelişmeleri dostları, öğrencileri ile paylaşırdı. Konserler vererek, eğitimlik yaparak veya sadece gerekeni sağlamaya çalışarak benim de uzun süreler aralarında bulunmuş olduğum etkinlikler de Nevin Çekirge' nin gönüllü sürdürdüğü ve saygı duyulacak çabalardır. Bazen sürdürmenin maddi manevi oldukça ağır olabileceğini düşünmenin zor olmadığı bir ideali, manevi hazzına değer bulan aile, omzundan bırakmamıştır.

Kendi yaşamını, kendi ideallerini bir diğerkini ile harmanlamak ve iki kişilik yaşamaya çalışmak, bir eş için çok kolay olmasa gerek. Bir evlat için ise, sarıp sarmalayıp yumuşacık ve çok özel bir hatıra da sonsuza dek kendi içinde saklamak isteyebileceği babasını, en dokunaklı kayıplardan birinin ardından bambaşka seslerle hatırlamak ama yine O' nun aşkına topladığı bir güç ile gülümsemek. Dolayısıyla ben, bu sefer anıları, gitarı ve şahsımı durumun tamamen dışında bırakarak ve aslında hep duyuyor olduğunu dileyerek Savaş Çekirge' ye hitaben sadece şunu söylemek isterim ki;

“ Savaş Hoca. Aşk yaşıyor. “

İstanbul, 2018

Alirio Diaz ve Savaş Çekirgenin Öğrencileri

Soldan; fotoğraf: Savaş Çekirge, Ahmet Kanneçi, Haşim Polat, sol orta; Deniz Köşeler, Tülünay Engin, Özgür Altunok, Nevin Çekirge, Alper Demirtaş, en ön; Alirio Diaz.

Soldan; Özgür Özdemir, Alper Demirtaş, Deniz Köşeler, Tülünay Engin.

Savaş ve Misak Hocalarımın Anısına...

Av. H. İdil SELÇUK

Eminim ki, benim gibi gönül vermiş birçok kişi için gitar; bir enstrüman türü olmaktan ziyade çok daha derin anlamlar ifade etmekte... Anlamı; besteciler, metodlar, notalar, melodiler, müzik teorisi, ünlü gitaristler, çalma tekniği, konserler bütünü olmaktan da öteye geçmekte... Klasik gitar; yıllarca süren dostluklar, paylaşımlar, mesleğin yanında nefes alınacak saf bir alan, yaşam enerjisi ve heyecanının kaynağı, genç tutulan bir ruh demek... Üstelik, yeni kültürlerle, dünya nereye giderse gitsin evrensel ve güzel olana ulaşmakta bir araç belki de...

Savaş Hoca'nın beklenmedik vefatına kadar kendisi ile iki yıla kadar hemen hemen her hafta çalışma şansım oldu. O zamanlar Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde öğrenciydim. Savaş Hoca'nın yaptığı derslerin karşılığı olarak benden tek beklentisi mesleğimle birlikte klasik gitar çalışmalarına devam etmem ve potansiyelimi kullanarak kendimi gerçekleştirmemdi.

Savaş ve Nevin Hoca'nın Moda'da birlikte kurdukları mimarlık ofisi benim için sıcak bir yuva ve kültür sanat ortamı demekti... Büyük bir hevesle ders almaya gittiğim her cumartesi günü, sayesinde başka dünyaların kapıları aralanırdı önümde... Savaş Hoca aslında benim için Savaş "Abi" idi: Güvenli bağ kurabildiğim, destekleyici, kol kanat geren, müzik yanında başka şeylerden de konuşabildiğim ve danışabildiğim, yardımsever, kıymetli bir büyüğüm olarak hayatımda yeri ayrıdır.

Savaş Abi o zamanlar Latin Amerika müziği ile haşır neşirdi. Örneğin ne zaman A. Piazzolla, J. Cardoso, E. Gismondi, A. Yupanqui, B. Assad, A. Lauro, J. Dominguez dinlesem Savaş Abi'yi hatırlarım. Piazzolla'nın çok severek çaldığım klasik gitara uyarlanmış eseri "Jacinto Chiclana"; Savaş Abi'nin bana tanıttığı eserlerden en sevdiğimdir. O zamanlar bırakın Türkiye'de bu eserin klasik gitar düzenlemesinin notalarını bulmayı, ses kaydını dinlemek, ismini duymak bile belki Savaş Abi'siz mümkün değildi...

Derslerinden birinde kâh Frankofon olduğum için esprili bir şekilde Piazzolla'nın "Chau Paris" isimli eserini önüme koyar, kâh Lobos'un bir etüdünü verir o etüdün yanına Prélude 1'i ekleyip repertuar yapar, Lauro'nun o zaman için pek de bilinmeyen parçalarını armağan eder, Nikita Koshkin'in Usher Valsi'ne geçtiğinde Edgar Allen Poe'nun ilgili hikâyesini anlatır, sonra notaların peşinden Arjantin'e doğru yola çıkar, oradan Uruguay'a, sonra da Brezilya'ya, oradan da Venezuela'ya giderdik... Müzik, mimari uçsuz bucaksız kültürel alanlarda, klasik gitar ve müzik tarihinde insanı fikri gezintilere çıkarır, ufkumu açardı... Bir yandan çayı eksik olmaz "Çay-kovski??" diye sorar çaysever minik misafirine kendi elleriyle çay demlerken diğer yandan parçaları; analiz ve yorumlarını çeşitli sanatçıların kayıtlarını dinleterek ve farklı düzenleme ve edisyonları önüme koyarak en geniş perspektifi ile kimi zaman komik anekdotlarla keyifli bir şekilde çalıştırırdı... Çalışacağım müzik eseri bir edebi metinden mi etkilenmiş, bir hikâyesi mi var, orkestradan mı uyarlanmış tüm gününü ayırır anlatırdı... Savaş Abi; halen hayatımda gördüğüm en şahsına münhasır, babacan, esprili, çalışkan, meraklı, heyecanlı, yaşam sevinci yüksek kişiliklerden biri olarak kalma-ya devam ediyor.

Savaş Abi'nin vefatından hemen sonra Nevin Hoca, Savaş Abi'nin tüm eski gitar dostlarını ve öğrencilerini toparlayarak Moda'daki ofiste klasik gitar toplantıları düzenledi... Savaş Abi ile konser tarihini, repertuarını beraber çalışıp kararlaştırdığımız GSÜ'deki konserimin aslında O'nun aramızdan ayrılışından birkaç hafta sonrasına denk geleceğini bana daha önce söyleseler inanmazdım... Nevin Hocam tam destekle yanımda idi ve konseri iptal etmedik, Savaş Abi'nin gidişi ile darmaduman olmuş olsak da bu konseri gerçekleştirdik... Savaş Abi'nin bestelerinin de olduğunu ise vefatından sonra beni derinden etkileyen "Gece ve Sokağım" isimli eseri ile öğrendim... 1998 yılında II. Uluslararası Antonio Lauro Klasik Gitar Bienali kapsamında, yazdığı notalar ilk kez Ankara Palas'ta gitarımla seslere dökülmüş oldu...

Nevin Hoca, zaman içerisinde azmi ile hayalleri gerçeğe dönüştürerek klasik gitar alanında destekleyici çalışmalara devam etti ve İTÜ Savaş Çekirge Klasik Gitar Birimini kurdu. Tıpkı bizler gibi mesleğinin yanı sıra klasik gitara devam etmek isteyen öğrenciler için Gitar Birimi yoluna devam ediyor. Savaş Abi'nin ve Nevin Hoca'nın (gitar) aşkı da böylece bir zamanlar öğrencisi oldukları İTÜ'nün koridorlarında yankılanmaya devam ediyor... İki üniversite dönemi süresince 2015-2016 yılları arasında Gitar Birimi'ne bağlı olarak Taşkışla'da gönüllü bir şekilde ders vererek Savaş Abi çizgisinde gitara küçük de olsa bir katkıda bulunabildiysem ne mutlu bana!

1998 yılındaki zamansız vefatından birkaç hafta öncesinde, Savaş Abi elime bir dergi tutuşturup beni Misak Abi'ye yollamış ve kendisi ile tanışmamı sağlamıştı... Birkaç hafta geçti, Savaş Abi'nin cenazesinde Misak Abi yanıma geldi ve bundan sonra Savaş Abi'nin emaneti olan bizlere ders vereceğini söyledi... Bu kadar vefalı bir insan görmedim hayatımda! Gitara ve Savaş Abi'ye olan bağı ile bizlere canı gönülden destek olmuştu... Misak Abi'nin Nişantaşı'ndaki ofisinde bir yandan kuyum işleri yapılıyor, öte yanda ofisindeki devasa kütüphanesinde kocaman

bir tiyatro - gitar arşivi yer alıyor, tiyatro oyuncularının girip çıktığı ayrı bir kültürel atmosferde kimi zaman Misak Abi bestelerine çalışıyor ve bizlere de her hafta gitar dersi veriyordu... Hoca neredeyse biz de peşinden oraya... Bazen öğrenci grubu olarak Pangaltı Lisesi Mezunlar Derneği'ne gidip orada kendisinden ders alıyorduk... Bestelerinin kopyalarını tereddüt etmeden bizlerle paylaşıyor, çalışmalarını hakkında 21 yaşlarındaki bizlerin fikirlerini alıyordu... Benimle paylaştığı klasik gitar bestelerinden Caprice, Suite, Özlem, Berceuse, Danse, Esintiler, Hasat'ın notaları hala arşivimin başköşesinde yer almakta ve gitar tınlarına dönüşmeyi beklemekte...

Misak Abi sayesinde barok müziğe olan sevgim arttı, S. L. Weiss'in eserlerini inceliyor, eserlerin armonik yapıları üzerinde çalışıyorduk... Leo Brouwer'ı Misak Abi vasıtasıyla daha çok sever oldum. Onun sayesinde sol el tekniğimde değişiklikler yaparak daha da geliştirdim. Kendisi ile birlikte İTÜ Vakfı Maçka'da bir dönem klasik gitar dersleri verirken, öğrencileri farklı bir metodla çalıştırmasına tanıklık ettim. Ayrıca hazır metodları kullanmak yerine, bizzat kendisi etüd yazarak derslere geliyordu.

Yıllar geçti, Ankara'ya döndüm... İş güç telaşında hayatıma devam ederken, 2010 yılında kendisinden bir e-mail aldım: "Avukatlık gitarın önüne mi geçti?" diye soruyordu Misak Abi... Evet, o yıllar denge avukatlıktan yana ağır basmıştı... Utandım, hemen cevap veremedim. Bu mesaj, gitara tekrar dört elle sarılmam gerektiğine dair bir ihtar, bir uyarıydı aslında... Ve bu yazıdan bir iki hafta sonra maalesef onu kaybettiğimiz haberi geldi...

İşte biz bazı şanslı öğrenciler o yıllarda, bahsettiğim kıymetli hocalar sayesinde adeta bir Rönesans atmosferinde sanatın, müziğin ve bilginin peşinden gidiyorduk... Şimdi ise, hümanist - aydın kişilikler Savaş ve Misak Hocalarının izinde, onlarla geçirdiğimiz muhteşem zamanları özleyerek, kendi ofisimde iş ile sanatı dengeleyerek, bitmeyecek bu yolda aynı çizgide devam etmeye çalışıyorum...

Ofiste masamda bu satırları yazarken, Misak Abi'nin kendi tasarladığı, üstelik kendi elleriyle dökmüş olduğu gümüşten klasik gitar minyatürü karşımda ışıltamakta...

Anılarına saygı ve özlem ile...

Ankara - Ağustos 2018

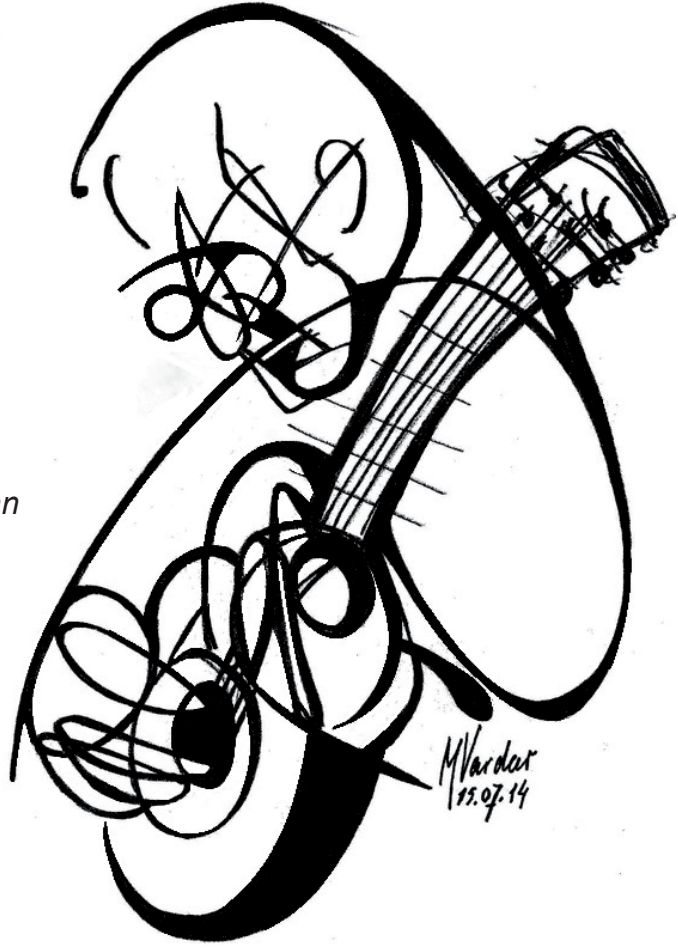

Savaş Çekirge'yle,

Misak Toros'la,

*Gitarın sesine gönül verince insan
bir çığlık kopar içinden,
vurur
kah koşarcasına,
kah okşarcasına
bağrının gerilmiş tellerine...
Sonra bırakır kendini verircesine
isyanın
ve belki de,
sevginin coşkulu ellerine...
Çığ gibi dökülürken notalar
tınılar birleşir kulaklarda,
doğar yepyeni bir lisan...
Artık yalnızca gözleridir konuşan
ve ruhundaki serinlik
giderek, giderek kızgınlaşan.
Yoksa,
yoksa gitarı mıdır sanatçının
kucağındaki
o, yaramaz
çocuksu kıpırdaşan?*

Mahir VARDAR, Akatlar - 25 Aralık 2004

İçindeki Müzik

Gitarist Elif BOZLAK

İçindeki Müzik herkesin destek ve fikir verdiği, paylaştıkça evrilen bir enstalasyon projesidir. Çok kısa zamanda ortaya çıkan ve gelişen bu projeyi, Savaş Çekirge Klasik Gitar Birimi'nin çıkardığı GİTAR dergisi aracılığıyla paylaşmak ise bambaşka bir keyif.

Her şey, Hocam Elif Sürer'in BangPrix 2018 yarışmasını enstitü (ODTÜ Enformatik Enstitüsü) mail grubumuzda paylaşmasıyla başladı. BangPrix'in yarışma konularını ve ekibin önceden yaptığı çalışmaları inceleyerek yarışmaya başvurmak gerektiğini düşündüm. Tabii bir konu bulmak gerekiyordu. Aslında aradığım konu çok yakınımdaydı. Yüksek lisans tez çalışmam mutasyonlar üzerineydi ve 10 yıldır da çok sevdiğim klasik gitarla uğraşıyordum. Tek yapmam gereken ikisini birleştirmek oldu. Bu fikrin heyecanı ve yarışmanın motivasyonu bir an önce aklımdaki proje için fikir alıverişlerine başladım. Tam da bu noktada herkes "Çok güzel olur!", "Kesin denemek gerek!" gibi söylemlerle beni motive etti ve sonrasında çalışma ve hazırlık süreci başladı.

Projenin arka planını anlatarak başlayayım. Canlıların kalıtım materyali olan DNA pek çok sürprizle doludur. Örneğin kısa bir zaman öncesine kadar büyük bir kısmının işlevsiz olduğu düşünülüyordu. Bugün ilerleyen teknolojiler sayesinde biliyoruz ki, öyle değil[1,2]. Bu projede DNA'yı ilgilendiren kavramlardan birisi olan mutasyonlarla çalıştık. Mutasyonların pek çok çeşidi vardır, ancak temelde DNA dizilimleri arasındaki noktasal ya da bölümsel değişimler olarak düşünebiliriz. Canlıların DNA'larında sıklıkla meydana gelirler[3,4], maalesef bu konuda biraz yanılıyoruz. Ne yazık ki bizleri "Spider Man", "X-men" gibi mutantlara çevirmezler, hatta hepimiz mutantız desek yeridir! Bu projede kullandığımız mutasyonlar 'de novo' mutasyonlardır. Özellikleri bireye özgü mutasyonlar olmaları. Bunları anne ve babanızda bile yokken sizde rastgele ortaya çıkan mutasyonlar olarak düşünebilirsiniz. Her bireyde yaklaşık 30-40 tane 'de novo' mutasyon bulunmaktadır[3,5].

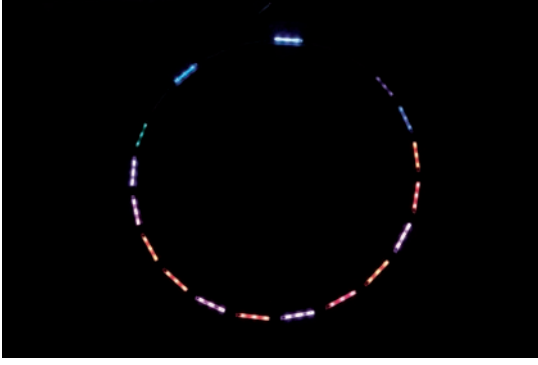
Projeyi yaparken bir yandan mutasyon kavramının anlaşılabilirliğini artırırken bir yandan da etkileşimi keyifli hale getirmeyi hedefledik. Verileri sese dönüştürmek ya da sonifikasyon[6] dediğimiz yöntemle müzikleri oluşturduk. Tabii müzik için vazgeçilmez kısmıydı, sonrasında ışık sistemini ekledik.

İlk olarak, birisi henüz yayınlanmamış olan iki farklı projeden beş farklı bireyin 'de novo' mutasyon verilerini aldık[5]. Veriler, mutasyonların hangi kromozom (DNA hücre çekirdeğinde kromozomlar denen yapılara katlanmış halde bulunur[4]) üzerinde olduğunu ve o kromozom üzerindeki pozisyon bilgilerini içeriyordu. Müzikleri oluştururken 'de novo' mutasyonların pozisyonlarının gitar teli üzerinde nereye denk geldiklerini bulduk. Bunun için her bir kromozomun boyunu 65 cm'lik gitar teli boyuna eşitledik. Sonrasında mutasyonları kromozom üzerindeki sıralarına ve yerlerine göre tel üzerine yerleştirdik. Tel boyunu ve frekans oranını kullanarak her bir mutasyonun kendi frekans değerini bulduk. Referans tel olarak gitarın 6. teli olan mi telini kullandık, frekansı 82.41 Hz'dir. Enstrüman olarak klasik gitarı seçmek ise tamamen duygusaldı. Tüm hesaplamaları Python programlama dilinde yazılan kodlarla yaptık. Hesaplamalar sonunda elimizde her bir 'de novo' mutasyon için bir frekans değeri oldu. Bir sonraki aşamada bu frekans değerlerini müziğe dönüştürdük. Müziğe dönüştürmek için ilk olarak Audacity'de ham frekans değerleri ile ses dosyaları ürettik. Sonrasında dosyaları Logic Pro X'e aktararak üzerinde değişiklikler yapmaya başladık. Burada önemli olan müziğin duyumunun güzelliği kadar, içerdiği bilgileri de kaybetmemekti. Bu yüzden müzikleri yaparken verileri korumak için kromozomları ayrıştırmaya ve her bir mutasyonun kendi frekans değerine sadık kalmaya özen gösterdik. Her bir ses için programdaki farklı kütüphaneleri kullandık.

Görsellik her zaman anlatımı kolaylaştırdığı için sonradan bir de ışık sistemi eklemeye karar verdik. Mutasyonlar için bulduğumuz aynı frekansları bu kez de RGB kodu olarak kullanıp, LED'lere gönderdik. Böylece her bir mutasyonun kendi sesi yanında bir de kendine özel LED sinyali oldu. Kullandığımız LED'in özelliği 3 tanesinin aynı kodlanabilir şerit üzerinde olması. Şeritlerden her birini bir kromozomla eşleştirerek, pleksiden kestirdiğimiz çember üzerine yerleştirdik. Böylece bir mutasyon dinlenirken hangi kromozom üzerinde olduğu da LED sinyalleri ile takip edilebilir hale geldi. Şekil 1'de pleksi üzerine yerleştirilmiş LED'leri görebilirsiniz.

Müzik ve LED sinyallerini birleştirmek için bir elektrik devresi kurduk. Bu devreyle beş farklı kişinin müziklerinin yüklü olduğu Raspberry Pi2 (bir tür mini bilgisayar) ve yine her bireyin RGB değerlerinin kodlandığı Arduino Uno (bir mikro denetleyici devre kartı)'yu birbirine bağladık. Devreyi aktive etmek için her bir bireyi temsilen farklı düğmeler ekledik. Böylece devre kutusu üzerindeki düğmelerden birisi açıldığında o kişinin müziği ve LED sinyalleri başladı. Sistemin kurulu halini fotoğrafta görebilirsiniz (Şekil 2).

Sistemi denemek için Şekil 2'de yerde gördüğümüz pleksi çemberin içine girip, kulaklığı takmanız ve bir düğmeyi açmanız yeterli. Sonrasında müzikleri dinleyerek ve LED'leri takip ederek bireyler arasındaki farklılıkları keşfetmek size kalıyor. Yeterince vaktiniz olursa mutasyonların rastgele oluştuğunu, herhangi bir düzene uymadıklarını, bu yüzden de herkeste farklı noktalarda ortaya çıktıklarını göreceksiniz.

Şekil 1: Pleksi çemberin karanlıkta görünümü. LED şeritler 22 otozomal kromozomu temsilen 22 parça halinde pleksi üzerine yerleştirilmiştir. Her bir şerit 3 adet LED içermektedir. Fotoğraf: Bang Prix 2018.

Şekil 2: Sistemin BangPrix 2018'de sergilenen hali. Elektrik devresi duvara asılmıştır. Bireyleri temsil eden butonlar ortadaki siyah kutunun üzerindedir. Kutunun sağında ve solunda sırasıyla Arduino Uno ve Raspberry Pi2 vardır. Pleksi çember ise yere yerleştirilmiştir. Fotoğraf: BangPrix 2018.

Müzikleri dinlemek isterseniz kare kodu ve linki yazının sonundaki bağlantılar kısmında bulabilirsiniz. Dinlerken duyacağınız farklı seslerin içindeki bilgiler ise şöyle: Metronom vuruşları her bir mutasyonu temsil ediyor; uğultular halinde duyduğunuz sesler ise her bir mutasyonun kendi frekansları; bir de kromozomlar değiştiğinde duyacağınız davul sesi var. Davul sesini daha nadir duymamız muhtemel çünkü bazı kromozomlarda epeyce mutasyon var.

Hayli bol olan teknik bilgileri verirken hep yaptık ettik diye anlattığımı fark etmişsinizdir. Süreç boyunca farklı farklı konularda yardımcı olan herkese teşekkür ederek bitirmek istiyorum. İlk olarak yanlarına gidip aklımdakileri paylaştığımda beni iyice motive eden ve tüm süreç boyunca destekleyen Hocalarım Elif Sürer ve Aybar Can Acar'a; yabancı olduğum elektrik devrelerini kurmama ve anlamama yardım eden Ali Çınar'a; henüz yayınlanmamış verilerini benimle paylaşan Hocam Yeşim Aydın Son ve doktora öğrencisi Burcu Güntekin'e; gitar konusunda beni her zaman aydınlatan bu projede de perdesiz gitarı göz önünde bulundurmamı sağlayan Hocam Haşim Polat'a; tel boyu ve frekans oranlarının işlemlerini anlamamda yardımcı olan Orhan Ümmetler'e; çizimiyle ve fikir alışverişleriyle hayat kurtaran Emre Coşkuner'e; proje süresince yaptığımız çok kıymetli beyin fırtınaları için Deniz Polat'a; verdiği tüm motivasyonlar için Suyula Polat'a; henüz kendisiyle tanışmamış olsak da sonifikasyon kavramını öğrendiğim Kıvanç Tatar'a; yine başlangıçtan beri fikirleriyle hep destekleyen Hocam Mehmet Somel ve METU CompEvo'ya; BangPrix'i düzenleyerek tüm bu sürecin başlamasına vesile olan başta Esra Özkan olmak üzere tüm ArtBizTech ekibine;ilmek ilmek tüm lehimleri yapmama yardım eden ve desteklerini baştan beri hiç eksik etmeyen annem Nurten ve babam Metin'e; müzikleri oluşturmada ve LED sinyallerini kodlamada yardım eden kardeşim Barış'a; lojistik destekte halam Meral Koşar'a; tüm süreci yakından takip edip, farklı farklı konuda yanımda olan pek sevgili arkadaşlarım Cansu Demirel, Evrim Fer, Meriç Kınalı, Muazzez Çınar, Cansu Dinçer ve Altuğ Didikoğlu'na; çok yabancı olduğum sergi alanlarında beni öksüz bırakmayan başta Nevin Çekirge, Polat Ailesi, Ahmet Arış, Bilal Başdağ, Can Gürkaşlar ve Oralkan Ailesi olmak üzere, gelip sistemi deneyen ve fikirlerini paylaşan herkese çok teşekkür ederim. Son olarak ben bittiğini düşünürken bile, projenin gelişmesi için girişimlerde bulunmak konusunda beni devamlı heyecanlandıran Elif Hocam'a bir daha teşekkür ederim.

Bu projeyi bu kadar çok sevmemin bir sebebini de herkesin elinin değmiş olmasına bağlıyorum. Bakalım siz ne düşüneceksiniz?

Müziklere yandaki kare koddan ya da aşağıdaki linkten ulaşabilirsiniz:

<https://soundcloud.com/elif-bozslak>

Sergi fotoğraflarına yandaki kare koddan ya da aşağıdaki linkten ulaşabilirsiniz:

<https://www.flickr.com/photos/165795698@N08/>

Referanslar

- 1- Palazzo A. F., Gregory T. R. 2014. The Case for Junk DNA. PLOS Genet., 10(5): e1004351
- 2- Kim Y., Lee J., Han K. 2012. Transposable Elements: No More 'Junk DNA'. Genomics Inform., 10(4):226-233
- 3- Genetics Home Reference. 2018. Help Me Understand Genetics, Mutations and Health. Lister Hill National Center for Biomedical Communications.
- 4- Alberts B., Johnson A., Lewis J., Raff M., Roberts K. & Walter P. (2002). Molecular Biology of the Cell. Newyork: Garland Science.
- 5- Francioli et al. 2015. Genome-wide patterns and properties of de novo mutations in humans. Nature Genetics (2015) doi:10.1038/ng.3292.
- 6- Grond, F., & Hermann, T. 2012. Aesthetic strategies in sonification. AI & SOCIETY, 27(2), 213–222.

Geçmişten Günümüze Gitar Yapımı

Gitar Yapımcısı Orhan ÜMMETLER

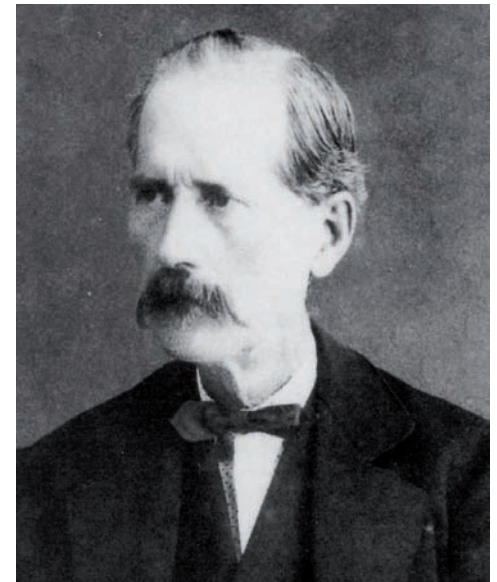
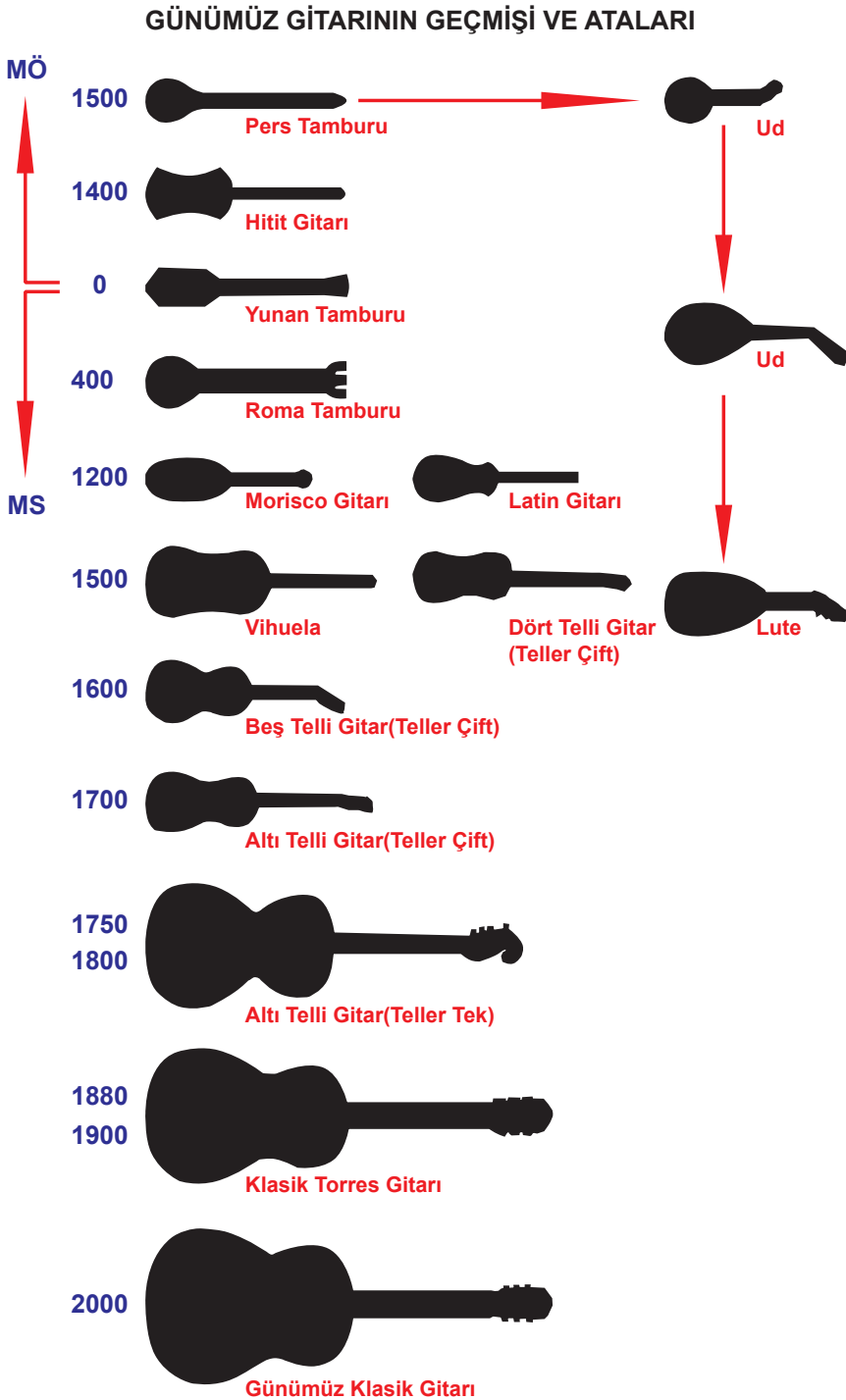
Derginizde konuk olmaktan ve özellikle bu sayının Alirio Diaz özel sayısı olmasından mutluluk duyduğumu belirtmek isterim. Haşim Polat tarafıma gitar yapımı ile ilgili bir yazı yazmamı istediğinde nereden başlamam gerektiğini kafamda belirlemek günlerimi aldı.

Mümkün olan en önemli konulara ve tarihsel olaylara yazımda değinmek istedim. Böylece yolun başındaki usta isim **Antonio de Torres Jurado**(Resim 1) ile yazıya başlanmasının yerinde olacağını düşündüm.

20.yüzyıl gitar yapım ekollerinin tamamı Antonio de Torres'in yapmış olduğu gitar ve buluşlardan evrimleşmiştir(Şekil 1). A.Torres 1817 yılında Endülüs bölgesinin bir kenti olan Almeria kentinde dünyaya gelmiştir. Küçük yaşlarında marangoz atölyelerinde çalışmıştır. Torres'in ününün yayılması 1869 yılında Francisco Tarrega'ya vermiş olduğu bir gitarla ilgilidir ve bu gitar günümüz gitar serüveninin başlamasına neden olmuştur. Torres gitar yapımını bambaşka bir alana taşıırken, gitar sesinin derinliği, hacmi ve renkliliği üzerinde çalışmalar ve güncellemeler yapmıştır. Ses hacmi ve ses yüksekliği aslında genellikle birbirine karıştırılan kavramlardır. Ses yüksekliği fiziksel anlamda "db" birimiyle ölçülürken ses dalgasının tepe noktası dikkate alınır. Hacim ise bir ses dalgasının hava boşluğunda kapladığı alandır. Bu nedenle Antonio de Torres'in istediği, gitar içerisindeki seslerin hava boşluğunda derin ve büyük dalga boylarına sahip sesler olmalarıydı. Ve bunu başarmıştır.

Torres'in yaşadığı dönemlerde gitar İspanya için sokaklarda, kahve ve barlarda çalınan bir eğlence çalgısıydı, bunu değiştirmek için çalışmalar yaptı.

Torres ilk enstrüman yapım tecrübesini **Jose Pernas**'in yanında çalışarak sağlamıştır. Küçük yaşlarda Pernas'ın atölyesinde çalışmıştı.

Resim 1, Don Antonio De Torres Jurado

Şekil 1

yesinde çalışmıştır. O dönemlerde armut biçiminde sırtı yuvarlak bir enstrümanın Jose Pernas'ın atölyesinde yapıldığı bilinmekteydi. Bunların dışında asıl önemli olan, Torres'i yeni gitar yapımına yönlendiren kişinin **Julian Arcas**(Resim 2) olmasıydı. Torres, Julian Arcas'ın tavsiyeleri üzerine yeni gitarını şekillendirmiştir.

Torres 1850 yılında bir yarışma kazanmıştır. Bu yarışma İspanya'nın Sevilla kentinde düzenlenmiştir. Bu yarışmada yapmış olduğu gitar, dekoratif stilizasyon sanatı anlamında üst düzey bir marquetry işçiliğine sahipti. Bu ahşap işleme sanatı Rönesans Avrupası'nda özellikle Fransa'da çok kıymetli bir bezeme sanatı olarak yerini almıştı. Bu yarışma sayesinde tüm Avrupa'da ününü duyurdu ve Antonio de Torres adının önüne "Don" unvanı getirildi. Torres'in üzücü deneyimlerle dolu bir yaşantısı olmuştur. Zamanın "Carlist" ayaklanması ve yoksullukla geçen yıllar, ailesinde ölümlere neden olmuştur. İlk eşi ve çocuklarını hastalıklarla kaybeden Torres bu üzüntülerden sonra, Çin pazarının açılmasıyla gitar yapımına ara vermek zorunda kalmış ve pansiyon işletmeciliği yapmıştır.

Torres'in gitar yapımında yaşamı boyunca iki ayrı dönemi vardır. Birinci dönem "First Epoch" 1852-1869, ikinci dönem ise "Second Epoch" 1875-1892 yılları arasındadır. Günümüzde hayatta kalan gitarların sayısı, 1. dönem(FE) 39, ikinci dönem(SE) 49 'dur. Toplamda yaşayan kayıtlı 88 gitar bulunmaktadır. 6 yıl boyunca gitar yapımına ara vermiştir. Otoriteler tarafından söylenen ilk dönem gitarlarının daha güzel sesli gitarlar olduğudur.

Torres'in ünlü müşterisi **F. Tarrega**(Resim 3) 20 yıl boyunca Torres gitarı çalmıştır. Fakat Torres maddi olanak ve tanınma anlamında yaşadığı dönemde Tarrega'nın sağladığı faydaları görememiştir. Torres'in en iyi arkadaşı Julian Arcas'tı. Zamanın zor şartlarında, Julian Arcas'ın gitarı bıraktığı dönemlerde Torres de gitar yapımına ara vermiştir.

Torres'in günümüz gitarına kattıklarını sayacak olursak; kapak yüz ölçümünü Dionisio Aguado ve Fernando Sor'un çalmış oldukları gitarlara oranla %20 büyümüştür. Bu büyüklüğü kapağın altında bulunan yelpaze şeklindeki mukavemet çitaları ile desteklemiştir. Gitar "8" i andıran bir şekle dönüşmüştür. Gitar üzerinde geometrik kuramları ve mukavemet kuramlarını temel olarak değişiklikler yapmıştır. Daha güçlü, hacimli tonların yanında dinamik renk yelpazesi, geniş müzikal anlatım ve şarkıcılık özelliklerini gitara getirmiştir.

Resim 2, Julian Arcas Torres gitarıyla.

Resim 3, Francisco Tarrega Torres gitarıyla.

Antonio de Torres 1892 yılında La Canada'da akut bağırsak enfeksiyonu rahatsızlığı sonucunda vefat etmiştir.

Emilio Pujol (1886-1980) Pujol'un "Rational Method for the Guitar" adlı kitabında Manuel de Falla'nın Torres için övgülerinden bahsedilir.

Falla, Torres'in yaptığı gitarlar hakkında "Harikulade, zengin ve

güçlü sesli, sesi içerisinde narin ruhlar bulunan, kendi içerisinde geçmişten gelen kültürü kaybetmeden, bugüne miras olarak yenilikler taşıyan, minnettar kalacağımız bir gitardır" demiştir.

20.Yüzyıl Gitar Yapım Ekolleri

Gitar yapım ekolleri konusuna değindiğimizde aslında, görüyoruz ki günümüz gitar yapımının başlangıcında ekollerin bir okul yerine, Rönesans ve önceki dönemlerde de olduğu gibi, usta atölyelerinde, usta çırak ilişkisi şeklinde, bizim tabirimiz ile el vermek suretiyle geliştiğini görüyoruz.

Bu durum sanat için zamanında akademilerin yerine atölyeler olduğunu ve sadece kısıtlı sayıda yetenekli kişilerin bu atölyelerde çalışmaya hak kazandıklarını göstermektedir.

Bu düzlemde gitar yapımında da 20.yüzyılın ilk üç çeyreğinde aynı durum söz konusu olmuştur. Gitar atölyelerinde yetişen kişiler zaman içerisinde önce kalfa sonra usta olarak, en sonunda da kendi isimleri altında atölyelerini açmışlardır. Tabii bu durum özde öğrenilen tekniklerin sır olarak kalmasına ve her yeni ustanın doğuşuyla bu sırların üzerine bir yenisi eklenerek çoğalan bir gizli bilgi hazinesine dönüşmesine olanak vermiştir.

En önemli ekollerden bir tanesi **Madrid**(Şekil 2) ekolüdür,

Madrid gitarın kalbidir diyecek olursak, bu ifade çok da yanlış bir ifade olmayacaktır. Günümüz gitarının Madrid ekolünün en önemli ustalarından birisi kesinlikle **Jose Ramirez I** ve **Manuel Ramirez** dir. İlk Ramirezler abi kardeşlerdi. Ramirez I gitar yapımını **Francisco Gonzales Zaragoza**'dan öğrenmiştir. 1882 yılında Francisco Gonzales'in atölyesini(Resim 4) devraldılar.

Madrid ekolünün başı olan bu kişilerin atölyesinde birçok değerli usta yetişmiştir. Bunlardan en önemlileri Santos Hernandez, Domingo Estes, Enrique Garcia, Francisco Semplicio, Hernandez y Aguado'dur.

Ramirezler İspanya genelinde hızla ün salmışlar ve İspanya'nın geneline yayılmışlardır. Ramirezler'in en önemli özelliklerinden bir tanesi atölyelerinde çok sayıda çırak yetiştirmeleri ve bu kişileri yetenekli insanlardan seçmeleriydi. Gelenek tamamıyla usta çırak ilişkisine bağlı olarak jenerasyonlar boyu devam etmiştir. Atölyede yetişen ustalar ilerleyen yaşlarında kendi atölyelerini açma imkanlarına kavuşmuşlardır. Madrid ve İspanyanın genelinde isimleri anılan atölyeler meydana gelmiştir.

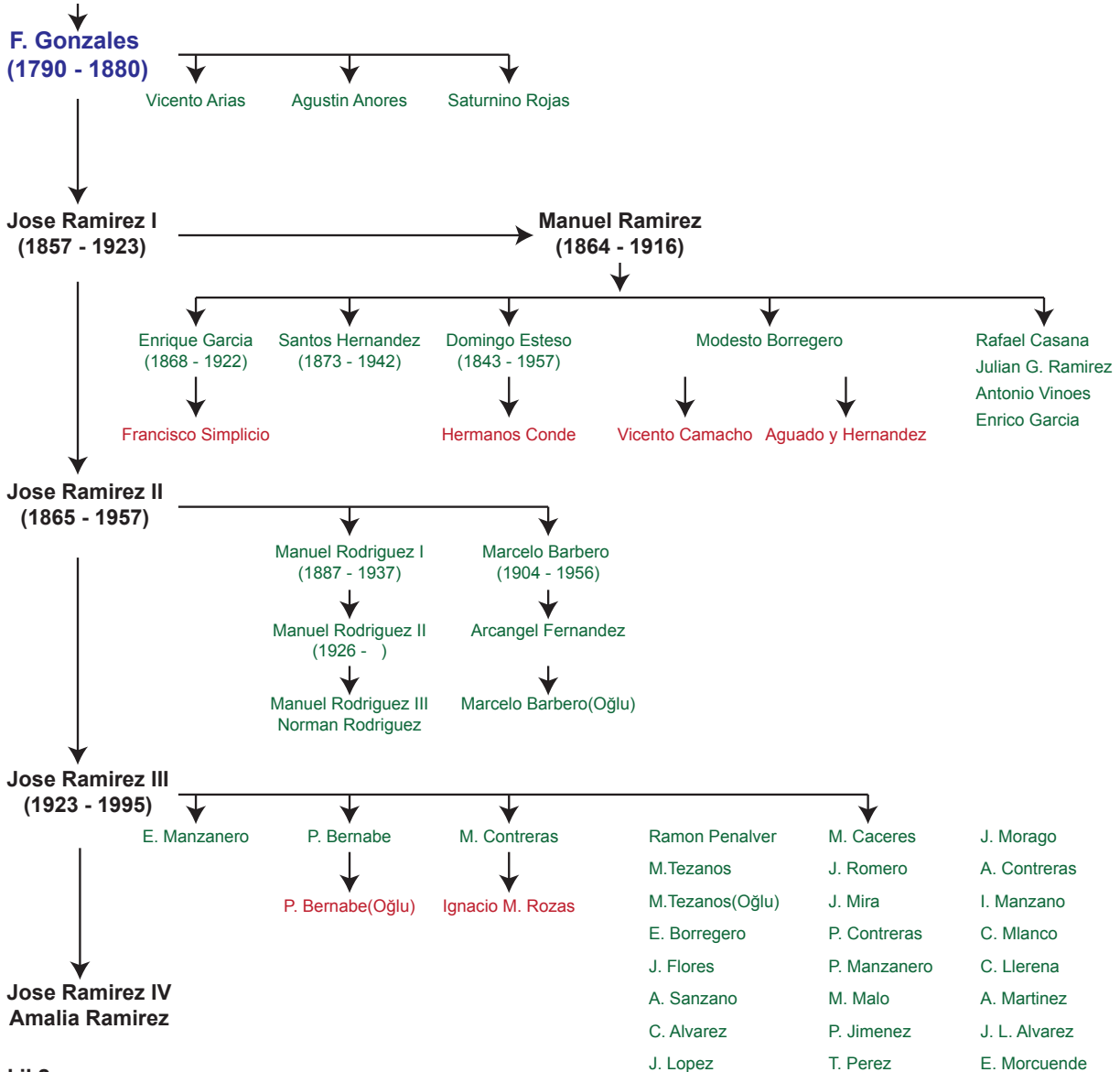

Resim 4, Concepción Jerónima n° 2 Madrid Atölyesi

Ramirez I ve Manuel Ramirez'den sonra **Ramirez II** mesleği ve atölyeyi devam ettirmiştir. Ramirez I'in en büyük oğludur. Ramirez II genç yaşta çıraklığa başlamıştı ve aynı zamanda iyi bir gitaristti. Fakat İspanya'da meydana gelen iç savaşlar nedeniyle çok sayıda gitar üretmedi. 1957 yılına kadar yaşamıştır. Yetiştirdiği ustalar arasında **Arcangel Fernandez** ve **Domingo Estes** gibi flamenko gitar dünyasının önemli gitar yapımcıları bulunmaktadır.

Ramirez II'den sonra **Ramirez III** atölyeyi devam ettirmiştir. Ramirez III, 20. yüzyıl gitar tarihinin en önemli luthieridir. Yaşamı boyunca 20.000 gitar üretmiş ve Madrid gitar yapımının hanedanı olmuştur.

MADRID GİTAR EKOLÜ

Şekil 2

Western Red Cedar ses kapağını Amerika'dan getirerek ilk kez klasik gitarlarda kullanmaya başlamış olan yapımcıdır. Bu değişiklikle dünya sedir gitar tarihinin yaratıcısı olarak tarihe yazılmıştır. Bunun yanı sıra İspanyol sedir (Cedrela odorata), onun sayesinde gitar sapı olarak kullanılmaya başlanmıştır. Sedir kapak çağdaş gitar dünyasına büyük yenilik getirdi ve büyük gitaristlerin ağacı oldu. Aslında bunu yaparken Ramirez sadece yıllar içinde olgunlaşan ladin yerine, gitarın hemen yapımıyla birlikte olgun bir ses almanın hedefindeydi. Fakat sedir kapağın düşündüğünün ötesinde gitara etkileri olmuştur. Enstrümanın basları hacimlenmiş ve sahnede daha kendinden emin bir enstrüman ortaya çıkmıştır. Dinamik özelliklerinin üstünlüğü, koyu seslerin imkan verdiği dramatik anlatımları konser salonlarının vazgeçilmez gitar türlerinden birisi haline gelmesini sağlamıştır.

Ramirez III bir çok önemli usta yetiştirmiştir, **Paulino Bernabe, Felix Manzenero, Manuel Contreras, Teodora Perez** bunlardan bazılarıdır. Ramirez III'ün yaptığı bir başka yenilik gitar balkonlarında yapmış olduğu güncellemedir. Balkonlardan bir tanesini diagonal olarak asimetrik kullanmıştır. Asimetri gitarda sıcak seslerin oluşmasına olanak vermiştir.

Son olarak Ramirez ailesinin son üyesi **Ramirez IV**, gitar yapımını devam ettirmektedir. **Amalia Ramirez** günümüzde Ramirez markasının üretimlerini dünyanın birçok ülkesi için gerçekleştirmektedir.

Günümüzün Madrid ekolü gitarlarında daha birçok ünlü yapımcı tabiki mevcuttur. Fakat burada bunların hepsine yer vermek mümkün olmayacağı için genel anlamda Madrid gitarlarının ses özelliklerine değinmek yeterli olacaktır.

Madrid gitarları tamamen sedir olmamak kaydı ile çoğunlukla sedir kapakları ile ünlü gitarlardır. Bu nedenle sesleri ve hacimleri büyük, koyu renkli ses üreten gitarlardır. Basları büyük geniş dalga boyuna sahip, özellikle orta sesleri çok sıcaktır. Bu sıcaklık gitarda aranan İspanyol tınısal etkiyi kazandırmaktadır. Tiz sesleri de orta seslere doğru orantılı olarak sıcak koyu ve geniş seslerdir. Bu bağlamda gitarın tınısında genel bir koyuluk hakim olmaktadır. Tüm seslerde ortak bir şarkıcılık özelliği vardır ve çok renklidirler. Bu renkler koyu bir palet üzerindedir, yani tiz sesler olsun, orta sesler olsun, bu sesler parlasalar da koyuluktan çok fazla taviz vermezler. Fakat bu noktada Madrid gitarlarında balans ve ses yelpazesi çok güçlü değildir, bu zayıflama gitarın homojen balans yapısını bozacak düzeyde değildir. Ses yelpazesinden kastım, renklilikten bahsetmiyorum, bu yelpaze bas ve tiz arasındaki açıklıkla ilgilidir. Bahsi geçen yelpaze dar bir yelpazedir. Sadece Ramirez ailesi bu duruma asimetrik balkon ile bir miktar çözüm bulmuştur.

Katalonya Ekolü,

Katalonya ekolü zamanla Madrid'de ortaya çıkan gitar yapımının kuzeylere taşınarak birtakım yapımcıların göçleriyle şekillenmiştir. Bunların başında **Enrique Garcia** vardır. Enrique Garcia'nın Katalan ekolü ve güney Amerika özellikle Arjantin gitar yapım sanatına katkıları oldukça fazladır. Garcia, Manuel Ramirez'in çıraklarındandı. Bir zaman sonra Madrid'den Barcelona'ya taşınmak zorunda kalmıştır. Barcelona'da yeni gitar akımını yaymakta zorluklar çekmiştir. Fakat kendisi Amerika'ya giderek orada ödüller almıştır. Daha sonrasında ünü tüm Amerika kıtasına yayılmıştır. Katalonya'da önemli bir çırak yetiştirmiş ve bu çırak günün birinde Kuzey İspanya'nın yıldızı haline gelmiştir. Bu kişi **Francisco Simplicio**'dur. Simplicio gitarları Art Nevue ve Marquetry sanatlarıyla dolu gitarlardır. Marquetry sanatı özellikle rönesansla birlikte Fransa'da yaygınlaşan ahşap süsleme sanatıdır.

Simplicio'dan sonra birçok gitar yapımcısı Katalonya'da yetişmiştir. Bunlardan en ünlüsü **Ignacio Fleta**'dır. Derginin bu sayısına özel olarak Alario Diaz'ın da Fleta gitar ile çaldığını söylemek yerinde olacaktır.

Fransız Ekolü,

Günümüz Fransız gitarının ekolü ününü bir anlamda **Julian Gomez Ramirez**'e dolaylı olarak borçludur diyebiliriz. Günümüz gitarının Fransa'daki ilk ustalarından birisi Julian Gomez Ramirez'dir. Julian Gomez Ramirez Ramirez l'in çırağı olarak gitar yapımına başlamıştır. Paris'e yerleşme kararı almadan önce Manuel Ramirez ile birlikte çalışmıştır. Fransa'ya yerleşerek, Fransa'da Torres tipi gitarların yapımına önder olmuştur. Julian Gomez'in Fransa'ya yerleşmesiyle birlikte Ramirezler'in ünü tüm Avrupa'ya yayılmaya başlamış oldu. Paris'de çok küçük bir yer altı dükkanında ilkel şartlarda gitar yapan Julian'ı gören Fransız çağdaş sanatseverler şaşkınlığa düşmüştü. Julian kimi zaman yer imkansızlığından dolayı gitarlarını dükkanının önündeki kaldırımda yapardı.

Fransız gitarının babası **Robert Bouchet**(Resim 5) ilk kez 1936 yılında Julian Gomez'i ziyaret etti. Bouchet bir ressamdı, aynı zamanda iyi bir sanatseverdi. Kendisine yetecek kadar keman, piyano ve gitar çalardı.1938 yılında Bouchet Julian'a bir gitar siparişi verdi. Daha sonra Julian'ı ziyaretleri sırasında gitar yapımına ilgi duydu ve Montmarte'da bulunan stüdyo dairesinin üst katını gitar yapım atölyesine çevir-

Resim 5, Robert Bouchet

di. Burada hobi amaçlı gitar üretimini devam ettirdi. Bir gün tamir ve restorasyon için atölyesine gelen Lacote romantik bir gitarın iç yapısını incelerken, ses tablasının altındaki değişiklikleri fark etti. Bu dönem içerisinde bağır-sak teller yerini naylon tellere bırakıyordu. Lacote gitarda keşfettiği sırları modern gitara uygulayan Bouchet aslında Fransa'nın özünde olan gitar tarihini güncelleyerek yeni bir buluşa imza attı. Naylon tele geçen klasik gitarcular bağır-sak tellerdeki parlaklığı kaybetmişlerdi. Bouchet gitar haricindekiler... Aynı zamanda dönemin long play kayıtlarını kolaylaştırmak adına dengesi yüksek seviyede gitarlar aranıyordu. Robert Bouchet yaptığı çalışmalar ve yeniliklerle bu duruma da çözüm getirmişti. Böylelikle aranan gitarlar arasına girdi. **Alexandre Lagoya, Ida Presti, Turibio Santos, Julian Bream, Emilio Pujol, Manuel Lopez Ramos** ve birçok ünlü gitarist Bouchet gitarları tercih etti. Bouchet hiçbir zaman Segovia'ya gitarını çalması konusunda ısrarlarda bulunmamıştır. Julian Bream'e yapmış olduğu gitar Bream'in arabasında meydana gelen hırsızlık sonucu kaybolmuştur.

Bouchet gitar yapımını birçok kişiye öğretmiştir. Bunlar içerisinde, **Daniel Frederich** ve **Dominique Field** de vardır. Daniel Frederich Bouchet'den devraldığı görevi büyük bir başarıyla devam ettirmiş, Bouchet temeline sadık kalarak gitara bambaşka yenilikler getirmiştir. Gitarın kapağında sadece sedir kullanmış, büyük hacimli sesler elde etmiştir. Frederich ile birlikte Fransız gitarları dünyada aranan gitarlar olmuşlardır. Frederich gitarlarını günümüze kadar birçok ünlü gitarist hem kayıtlarında aynı zamanda sahnede çalmışlardır. Frederich sayı olarak hayatı boyunca oldukça fazla miktarda gitar üretmiştir. Dominique Field de Frederich ve Bouchet'nin izinden gitmiştir ve Jean Rohel Rohe'ü yetiştirmiştir. Fransa'da bu isimlerden başka **Thomas Norwood** adında önemli bir luthier vardır, kendisi Manuel Ramirez, Esteso ve Torres'in yolundan ilerlemiştir. Bouchet kendi ülkesi haricinde diğer ülkelerden gelen önemli luthierlere de yol göstermiştir. Bunlardan bir tanesi İtalya'da benim de ustam olan **Andrea Taccchi** ve Granada'dan **Antonio Marin Montero**'dur.

Granada Ekolü,

Endülüs bölgesi özellikle Flamenko gitarlarıyla ünlüdür. Granadalı en önemli yapımcılar arasında **Montero** ailesi gelmektedir. Antonio Marin Montero gitar yapımı konusunda Robert Bouchet'den yardım almıştır. Antonio Marin 2 ay boyunca Robert Bouchet ile çalışmış, Granada'ya döndüğünde, **Marin / Bouchet** isimli modelini yine Marin/Bouchet etiketi altında satışa sunmuştur. Granada'da Antonio Marin bu sanatı, yanında çalışıp yetişmiş olan diğer akrabalarına öğretmiş ve günümüzde bu ustalar da kendi atölyelerini açmışlardır. Bunlar **Paco Santiago Marin, Marin Plazuelo** gibi isimlerdir. Antonio Marin Montero günümüzde çok tercih edilen ve piyasalarda sıklıkla bulunan bir klasik gitar olmuştur. A. Marin gitarlarının sesleri, her ne kadar Bouchet kendisinin ustası olsa da yakınlık göstermemektedir. Marin gitarlar dengeli ve atak tiz sesleri olan gitarlardır, orta sesleri standart ve stabil bir tekstürdedir. Genel anlamda çok renkli ladin gitarlar değildirler, fakat standart renklerinden dolayı kolay çalınabilen enstrümanlardır. Bu isimlerden başka **Antonio Duran, Benito Ferrer, Jose Ferrer, Andres Marvi** gibi isimler de Granada ekolünde bulunmaktadır.

Alman Ekolü,

Almanya'da günümüz gitar yapımı **Hauser**'lerin katkılarıyla başlamıştır. Hauser, Torres'in buluşlarına kendi mühendislik becerilerini katarak Segovia ve Julian Bream'in dikkatini çekmiştir. **Joseph Hauser** (Hauser ailesinin babası) aslında zitter yapımcısıydı. Zitter yanında Lut da yapıyordu. Aynı zamanda gitar dörtlülerinde gitar çalan bir müzisyendi. Bu durum kendisini alto ve bas gitarların yapımına yönlendirmiştir. Llobet'i bir konserinde izledikten sonra Torres yapımı gitara hayran kalmış ve bu gitarı daha da geliştirme adına çalışmalara başlamıştır. 1924 yılında Segovia ile buluşmuştur, Segovia 1954 yılında Hauser'in kendisi için yaptığı gitarlardan övgüyle söz etmiştir. Torres ve Ramirez sentezi bir gitar yarattığını ve üzerine eklediğinden bahsetmiştir. Hauser'in çığır açan gitarı 1937 yılında yapılmıştır. Ramirez III Hauser'in yaptığı bu gitar üzerinde çok çalıştı, fakat neyin farklı yapıldığını anlayamadı. Böylelikle Segovia üzerinden bir nevi Ramirez Hauser müsabakası başlamış oldu. Hauser gitarları Ramirez gitarlarına göre daha dengeli ve güçlüydü. Ramirez'in orta sesleri ve tiz sesleri Hauser'e göre daha otantik ve hoştu. Yukarıdaki satırlarda da bahsettiğim gibi Madrid gitarlarının nefasetli sesleri vardı, fakat dengeleri olağanüstü değildi. Ramirez bu neticeden dolayı yönünü biraz Hauser yönüne doğru çevirmiştir. J. Bream neredeyse tüm kayıtlarında 1940 yapımı Hauser gitar kullanmıştır. Bu nedenlerden Hauser gitarları çağın en önemli gitarları olmuştur. 1936 ve 1950 yapımı Hauser gitarlarla Villa Lobos kayıtları yapıldı. John Williams Jullian Bream ile aynı yılda Hauser gitarlarla kayıt almıştır. Hauser'den başka o dönemin önemli Alman yapımcılarından birisi de **Edgar Monch** dür. Günümüzde ise **Fritz Ober, Tobias Braun** önemli geleneksel gitar yapımcılarından.

Alman ekolüne bir yenilik de **Mathias Dammann**'dan gelmiştir. Dammann ileri bir mühendislik yöntemiyle iki sedir kapağı 0,5 mm ye indirerek, bu kapakların arasına honeycomp(Bal peteği desenli Nomex) endüstriyel mukavemet malzemesini eklemiştir. Gitar kapağının kütlesi bu uygulamalardan dolayı düşmüştür. Böylelikle moleküller sürtünmeyi en aza indirmiştir. Yüksek volümlü ve hızlı atakları olan bir gitar yaratmayı başarmıştır. Kısaca anlatmak gerekirse **Double Top** gitarlar geleneksel gitarlara oranla, daha hacimli, daha stabil, daha hızlı cevap veren ve homojen ses yapısına sahip gitarlar olarak ortaya çıkmıştır. Bu gitarlarda geleneksel gitarlarda bulunan ahşap tınıları, ses renkliliği, şarkıcılık zayıftır. Bu enstrümanlar sesi oluştururken katı malzemelerden ziyade havanın gücünü kullanırlar. Bu yüzden çok güçlüdürler ve çok homojen sesleri ve dengeleri vardır. Büyük konser performanslarında üst düzey rahatlık ve hız sağlarlar. Bu yüzden büyük konsertistler bu tür gitarlara yönelmişlerdir.

Mathias Damann'ı takip eden diğer ünlü yapımcılardan bazıları **Dieter Müller, Gernot Wagner, Andreas Krichner** ve **Michel Bruck**'dür.

Avustralya Ekolü,

Avustralya ekolünde gitar yapımına **Greg Smallman**'in aynı double top gitarların amaçladığı müzikal yetilerin gerçekleşmesi hedefiyle meydana getirdiği mühendislik buluşlarıdır. Greg Smallman gitarın kapağını 1 mm kalınlığa indirerek alt tarafına carbon takviyeli izgara şeklinde balkonlar yerleştirmiştir. Bu kapak sistemini çok ağır ve hacimli bir kasaya sabitlemiştir. Burada da yukarıda bahsedildiği gibi hızlı volumlü atak bir ses elde edilmiştir. Fakat sesin yapısı cılız ve renksizdir. Yüksek sesli fakat bir o kadar da ince sesli bir enstrüman doğmuştur. Bu gitarı ilk kullanıp yaygınlaştıran kişi **John Williams**'tir. Smallman ekolünün en ünlü takipçisi **Jim Redgate**'tir. Redgate de aynı ekolde gitar yapımını devam ettirmiştir.

Bu yazımda anlatıldığı gibi aslında her zaman zevkler ve arayışların değişebileceği bir gerçektir. Günümüzde her türlü farklı sesler sunan çeşitli gitarlar bulmak mümkündür. Bu çeşitlilik müzik insanına hayalindeki müziği yapabilmesi için çeşitli olanaklar sunar. Bu nedenle dünyada en güzel gitarın henüz yapılmadığı ve asla yapılamayacağı gerçeği benim inandığım bir fikir olmayı sürdürüyor.

Yukarıda bahsettiğimiz ekoller bölge ve ülke bazında olduğu için, birçok önemli ve değerli gitar yapımcısına bu yazımda yer veremedim. Çok kısa örnek verecek olursak **Jose Romanillos, Andrea Tacchi, Sebastian Stenzel, Luigi Lacatto, Gabriela Lodi, Manuel Valazquez, Paul Fisher, David Rubio, Kenneth Brogger** ve birçok ismi daha saymak gerekecektir.

Son olarak bazı önemli gitaristler ve gitarlarına birkaç örnek vererek(Şekil 3) yazımı sonlandırmak istiyorum. Umarım bu kıymetli derginin Alario Diaz özel sayısı'nda yazdığım yazı, siz değerli okuyucuların keyifle okuyacağı bir yazı olmuştur.

Gitaristler ve Gitarları

Julian Arcas.....	Francisco Gonzales Antonio de Torres	Alario Diaz.....	Ignacio Fleta
Francisco Tarrega.....	Antonio de Torres FE17 Antonio de Torres FE 49 Antonio de Torres FE 114 Vicente Arias 1898	Turibio Santos.....	Robert Bouchet
Emilio Pujol.....	Por D. Antonio De Torres (1888 EX MATILDE CUERVAS, EMILIO PUJOL)	Narciso Yepes.....	Paulino Bernabe
Andres Segovia.....	Manuel Ramirez (Santos Hernandez) 1918 Hermann Hauser 1931 Jose Ramirez III 1965 / 1969	Pepe Romero.....	Hermann Hauser Miguel Rodriguez Pepe Romero
Agustin Barrios.....	Domingo Esteso 1934	John Mills.....	David Rubio
Julian Bream.....	Robert Bouchet Jose Ramonillos J.David Rubio Hermann Hauser	David Russel.....	Jose Ramirez III Class 1A Ignacio Fleta Mathias Dammann
Antonio Lauro.....	Jose Ramirez	John Williams.....	Hermann Hauser Hernandez y Aguado Ignacio Fleta Greg Smallman
Ida Presti.....	Robert Bouchet	Kazuhito Yamashita.....	Jose Ramirez III
Alexandre Lagoya.....	Robert Bouchet	Manuel Barrueco.....	Robert Ruck Mathias Dammann
Regino Sainz de la Maza...	Robert Bouchet	Leo Brower.....	Daniel Frederich
		Roberto Ausell.....	Daniel Frederich

Şekil 3

Kaynakça:

1. The Art And Craft Of Making Classical Guitars

2003 by Manuel Rodriguez, Jr, Published by Hal Leonard Corporation, 7777 west bluemound road wı 53213, USA Library of Congress Control number : 2003110369 ISBN 0-634-06313-8

2. The Classical Guitar Book

A Balafon Book an print of outline press limited First edition 2002, Published by Backbeat Books 600 Harrison Street San Francisco CA94107, www.backbeatbooks.com, An imprint of the music player network United Entertainment Media Inc. Published for Backbeat Books by Outline Press Ltd. 115j Cleveland Street, London W1T 6PU, England, www.backbeat.com ISBN 0-87930-725-0 Production : Phil Richardson

Erken Çocukluk ve İlköğretim Döneminde Gitar Eğitimi

Gitarist Haşim POLAT

2000 yılından sonra doğan çocuklara dijital çağ çocukları denmektedir. Bunun nedeni günümüz orta yaşlı insanların bile alışmakta çok güçlük çektiği birçok yeniliği içeren sanal bir "ikincil hayat" dönem olmasıdır. Bu durum eğitim programlarını altüst etmiş ve ciddi şekilde eğitimcilerin kafasını karıştırmıştır. Bu şartlar altında ilkokul öncesi ve ilkokul dönemi çocuklarda gitar eğitimi üzerine de yeni yaklaşımlar oluşturmak şart olmuştur.

Bu konu, şu anda 13 yaşında olan kızımın gitar eğitimine ve merkezimizdeki eğitim şekline yön vermiştir.

Uzun senelerdir içinde bulunduğum gitar eğitimliği, kendi tecrübelerimden yola çıkarak büyük bir tedirginliğe dönüşmüştü. En çok duyduğum kendi yaş grubu hikayem, kabus gibi geçen mandolin derslerine dairdi. İlkokul çağında klasik anlayışla son derece sert bir yaklaşımla ve hatta ince bir sopayla yanlış çalınan nota için parmaklara vurularak yaratılan müzik eğitimi travmaları. Benim tanıdığım bazı kişiler bırakın bir enstrüman çalmayı, müzik bile dinlemeyen insanlar olmuşlardır. Peki hal böyleyken bırakın ilkokulu, öncesi için ne yapmak gerekiyordu?

Bu durumu anlamak için klasik ekole bakalım. Klasik ekolde eğitim, enstrümanına, literatürünün genişliğine, çocuğun okur-yazar olması ve fiziksel yeterliliği ile işitsel becerilerine göre değerlendirilmektedir. Tabiki yanlış değil, ama güncel mi tartışılır. Uygulamada çocuk özel derse alınır enstrüman pozisyonu vs. öğretilir, önüne nota konur, deşifre ettirilir ve evde çalışarak bir sonraki derse gelmesi istenir. Şu anda bu satırları okuyan pek çok insanın aşına olduğu bir durum değil mi? Peki sonuç? Pek azı bir şeyler çalabilmiştir.

Başından beri eğitimliğini yaptığım ve 2004 yılında kurulan İTÜ'deki gitar merkezimizde, ilk zamanlarda ilkokul 1. ve 2. sınıf öğrencilerinin fiziksel ve zihinsel gelişimlerini kontrol edip, veli ile tartışarak zamanın uygunluğuna karar vermeye çalışıyor ve daha küçük yaş gruplarını ise derse kabul etmiyorduk. Bu dönem içinde(2005) kızım doğdu. Suyla henüz 3 yaşındayken büyük bir hevesle benim özel derslerime katılma eğilimi gösterdi. Ders boyunca son derece sakin ve sessizce oturup kendisinden bir şey istenmesini beklerdi. Ancak beni şaşırtan şey fiziksel kondisyonundaki başarısı oldu. Korkarak ezberletmiş olduğum basit parmak egzersizlerini büyük bir maharetle yapıyordu. Bu durum beni ciddi bir şekilde düşünmeye itti. Çünkü o zamana kadar yapmış olduğum araştırmalar çocuklarda motor beceri gelişim döneminde çok dikkatli olunması gerektiği yönündeydi. Ayrıca pek çok parmak sorunu yaşayan gitarist de tanıtmaktaydım. Hatta 2017 yılında Volos da tanışma şansı bulduğum büyük besteci Leo Brouwer, 50 yaşından sonra bilek sorunları yüzünden gitar çalamadığını ve Suyla'nın eğitiminde çok dikkatli olmamız gerektiğini anlatmıştı. Suyla'nın becerisi hiç de ona zarar veriyormuş gibi durmuyor olsa da 10 sene sonrasında bilemezdik.

Peki Suyla neden bu kadar istekliydi?

Merkezimizdeki çalışmalarda da gözlemlediğim bir durumdu bu aslında. İlkokul çağı çocukları bireysel ders etkinliğini(Parça deşifresi ve tekrarları) bir an önce bitirip ders sonunda ritim, kulak ve solfej çalışmalarını yapmak istiyorlardı. Çünkü bu işi komik sesler çıkararak ve çalgınca eğlenerek yapıyorduk. Ayrıca ısınma olarak yaptığımız bir tür ilkel doğaçlama tekniği ise her öğrenciye farklı görevler vererek, polifonik bir ses ortamı yaratıp, bunun üzerine doğaçlama yaptığımız çalışmaydı ve çocuklar bu çalışmayı çok seviyorlardı. Çünkü her öğrencinin adını tahtaya yazıp komik notlar veriyordum. Mesela çalma esnasında gitar tutuş doğruluğu üzerine normal olmayan ama doğruluğu olan notlar (8,7+0,1) vermem onlara çok komik gelmişti. Ama daha da önemlisi kendilerini bir müziğin içinde hissettikleri için, parmaklarındaki acıya çok güçlü bir şekilde karşı koyuyorlar ve hatta hissetmiyorlardı. Sonrasında bu duruma sanat psikolojisinde "Flow"(Akış) adı verildiğini öğrendim.

Neydi bu flow?

Maalesef tam bir Türkçe karşılığı olmayan "Flow" kelimesi, artık modern sanatlarda incelenen öğretilen bir kavrama dönüşmüştü. Psikolojide bir çeşit hipnoz olarak geçmekte. Hani bazı müzisyenler vardır, bir parça çaldıklarında, parçanın başını ve sonunu unutup, dinleyen olarak başka alemlere gidersiniz ya. Sadece bu durum yüzünden geçmişte müzisyenler için büyücü bunlar denmiştir ya, işte o ana verilen isim.

Yeni doğan bebeklerde bilimsel bir araştırma konusu olan "durugörü" yani durumlar karşısındaki sezgisellik dürtüsünün zamanla kaybolduğunu biliyoruz. Ancak tamamen yok olmadığı bir gerçek. Bu durumun farkındalığı içinde yapılacak bir eğitim anlayışına, durugörünün dönüşerek uygun koşullarda "flow hipnozu" şeklinde yansıdığı düşünülebilir. Bu yaklaşımı kullanarak daha önce bahsettiğim ders içi motivasyon ve uygun çevre koşullarıyla hemen hemen tüm öğrencilerimizde başarıya ulaşılmış ve bir eğitimin en önemli şartlarından biri olan, "eğitimde devam-

lılık" fonksiyonu oluşmuştur. Öyle ki merkezimizde, ilkokul 1. sınıfta gitar kursu almak amacıyla başlayıp 10.yıl devamlılık plaketi verdiğimiz öğrencilerden bazıları, üniversite döneminde eğitim için tekrar İTÜ'ye gelip merkezimizde öğretmen asistanlığı yapmaktadırlar. İşin başka bir ilginç yanı, yaşı ileri olan üniversite öğrencilerinin de bu yaklaşımı çok güçlü şekilde benimsemeleri ve hayatlarına geçirmeleridir. Başka bir detaysa, bu çalışmada ilk ders defansı kırılan öğrencilerin küçük-büyük ayrımı gözetmeksizin aynı derse girmeleri, birlikte etkinliğe katılıp güçlü bir grup bilinci oluşturabilmeleri ve çok rahat şekilde duo, trio, quardedler yapabilmiş olmalarıdır. Bu son fonksiyonun sonuçlarından biri de yaşı büyük öğrencilerin kendilerinden küçük olanlara sahip çıkmaları, koruyup kollamalarıdır.

Anlatılan bu fonksiyonlar zincirinin sonucunda doğal bir çalışma disiplini oluşmuştur. Bir çalışmayı yapmak zorunda olmak yerine, yapmayı istemek yaklaşımının hakim olduğu bir durum gerçekleşmiştir.

"Mikro Hipnoz"dan uzak durmak!

Kanımcıca bir müzisyen çocuk yetiştirirken yapılabilecek en ciddi yanlışlıklardan biri farkında olmadan mikro hipnoz uygulamaktır. Bu, Türk toplumunda sıkça görülen bir durumdur. Örnelemek gerekirse; bir çocuğa "terli terli soğuk su içme hasta olursun" denirse ve söyleyen çocuğun güvendiği bir kişi ise, mesela anne ya da baba, çocuk terliken soğuk su içtiğinde hasta olacağına inanır. Sonuç doğru bile olsa bu bir olumsuzlamadır. Bu durumun müzikteki yerinden bahsetmek gerekirse, en sık düşülen tuzaklardan biri "sakın ısınmadan konsere çıkma, çalamazsın" cümlesidir. Bu ve buna benzer olumsuzlamalar yüzünden ortalık, konser heyecanı yaşayan ve bu yüzden başarısız olan müzisyenlerle doludur. Aslında önerme doğru, ancak olumsuzlama tanımladığı için sonuçları kötüdür. İTÜ'deki merkezimizde bu konu üzerinde özellikle çalıştık. Haftalarca çalıştığınız bir parçayı, amatör bir ruhla sunarken bile, sahneden indiğinizde kendinizi mutlu hissediyor musunuz? Bütün konser müzisyenlerinin ve sahne insanlarının da üzerinde düşünmesi gereken bir sorudur bu. Öğrencilerle yaptığımız pozitif olumlama ve grup çalışmalarındaki kaynaşma sonucunda nerdeyse pek çok öğrenci kaygı duymadan konsere çıkabilmiş ve dahası bunu tekrar etmek istemiştir.

1960'larda Budapeşte'de yaşamış bir psikolog olan **Laszlo Polgar**, Mozart'ın hayat hikayesindeki en önemli fonksiyonun, babasının çok iyi bir müzisyen olması ve sevgi kökenli bir eğitim yaklaşımıyla çok küçük yaşta Mozart'a müzik eğitimi vermiş olduğunu keşfederek, her küçük çocuğun deha yapılabileceğini ileri süren bir tez oluşturmuştur. Çalışmasına son derece sıradan bir çocuk olan kızı **Susan**'la başlamıştır. Çocuğun kendi ilgisiyle yöneleceği bir oyun alanı bulup, okul dışı eğitiminde onu bu yönde geliştirmek şeklinde bir yöntem izlemiştir. Temel dayanağı ise, kadın ve erkeklerin hayat içindeki rollerinin toplum tarafından yönlendirilerek belirlendiği, aslında bu rollerin istenirse doğru bir eğitimle değiştirilebileceği yönündeydi.

Sonuç mu? Susan Polgar günümüzde bir satranç dahisi olarak kabul edilmektedir. Dünyadaki ilk kadın satranç sporcusudur. Bu sporda, kadın ve erkeklerin birlikte yarışabileceğini ispatlamış bir dünya şampiyonudur. Onun sayesinde artık satranç sporunda kadın ve erkekler birlikte yarışmaktadırlar.

Ne dersiniz? Polgar'ın eğitime yaklaşımıyla Suyla'nın gitarla olan ilişkisi arasında, ya da çocukların sınıfı çalışmalardaki ilgi, istek ve başarısında bir benzerlik yok mu? Bu bağlantıyı kurduğumda çok heyecanlanmışım. Çünkü gitar eğitimi çok zor ve meşakkatli bir süreçtir. Teller serttir ve parmakları acıtır. Küçük bir çocuk bunu neden yapsın ki? Hele eğitimin başında anlamsız ve müzik olmayan ses çalışmaları yapmak, derslerde belli düzende oturmak, vb. Beyni ona, "yapma bunu!" diyecektir.

Benim inanmak istediğim şey, Polgar gibi bütün çocukların içinde bir deha olduğudur, yeter ki çocuğun bunu keşfetmesini sağlayabilelim...

Kaynakça:

1. UNICEF - Dünya Çocuklarının Durumu 2017 - Dijital bir dünyada Çocuklar - www.unicef.org/SOWC2017
2. [http://www.newworldencyclopedia.org/entry/Flow_\(psychology\)](http://www.newworldencyclopedia.org/entry/Flow_(psychology))
3. <http://www.susanpolgar.com>
4. National Geographic - Dehanın Sırları: Bir Dahi Yetiştirmek - <https://www.youtube.com/watch?v=anmOeuK6ZgA>

Hacettepe Üniversitesi

Ankara Devlet Konservatuvarı Gitar Sanat Dalı

Gitarist Eren SÜALP

1924 yılında kurulan Türkiye'nin ilk konservatuvarı olan Ankara Devlet Konservatuvarı'nın devamı olan Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı'nda, nice dünya çapında devlet sanatçısı, başarılı öğrenci ve öğretmen yetiştiren bu ekolün sürdürülmesine gayret edilmektedir.

Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı, Müzik Bölümü, Piyano Anasanat Dalı bünyesindeki Gitar Sanat Dalı, Prof. Dr. Ahmet Kanneci tarafından 2005-2006 eğitim öğretim yılında kurulmuştur. Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı, Müzik Bölümü, Piyano Anasanat Dalı Altında bulunan Gitar Sanat Dalı, yürüttüğü lisans ve yüksek lisans programlarında çağdaş yöntem ve tekniklerle eğitim vererek, uluslararası alandaki güncel çalışmaları yakından takip etmekte, sanatsal ve bilimsel çalışmalarıyla akademik birikime katkıda bulunmaya devam etmektedir. Bünyesinde barındırdığı Lisans Programı ile dünya çapında kabul görececek nitelikte konserler verebilecek, Yüksek Lisans Programı ile alanıyla ilgili akademik çalışmalar yapabilecek, Sanatta Yeterlik Programı ile alanıyla ilgili belirli bir konuda uzmanlığa sahip olabilecek klasik gitar icracısı yetiştirmeyi hedeflemektedir. Şimdiye kadar bu programların hepsinden mezun vermiştir. Mezunların arasında dünya çapında konserler vermiş, dünyanın en önemli yarışmalarında derece kazanmış, akademik yayınlar ve müzik yayınları yapmış gitaristler yer almaktadır.

Gitar Sanat Dalı'nın eğitim programında kuruluşundan itibaren, Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı'ndaki diğer sanat dallarında olduğu gibi ana meslek derslerinin (Gitar, Oda Müziği, vb.) yanı sıra ilk dönemlerde ortak zorunlu teorik dersler (İngilizce, Türk Dili vb.) verilmiş, sonraki dönemlerde Kompozisyon Anasanat Dalı ve Müzikoloji Anabilim Dalı tarafından servis dersi olarak verilen Armoni, Solfej, Form Bilgisi, Müzik Tarihi gibi icracılığı destekleyici teorik dersler ile donatılmıştır. Gitar derslerinde her bir ders yılında çalınacak eserler Rönesans'tan günümüz müziğine kadar farklı dönemlerden farklı müzik formlarını içine alacak şekilde sistematik bir şekilde kategorize edilmiştir. Eserler, bu kategoriler içerisinden öğrencilerin seçimine bırakılmış olup yalnızca etüt kategorisinde Fernando Sor, Heitor Villa-Lobos ve Stephen Dodgson etütleri arasında öğrencilerin eksikliklerine göre bireysel gitar dersi hocaları tarafından seçilmektedir.

Lisans Programına kabul edilebilmek için lise mezuniyeti şartı aranmaktadır. Programa TYT ve özel yetenek sınavıyla öğrenci kabul edilmektedir. Uluslararası öğrenciler için ise Hacettepe Üniversitesi'nin yurtdışından öğrenci kabulüne yönelik belirlediği koşullar geçerlidir.

Yüksek Lisans Programına kabul edilebilmek için öncelikle yükseköğretimin herhangi bir dalından lisans mezuniyeti şartı aranmaktadır. Kabul sınavlarında sanat dalının belirlediği düzeyde bir repertuarı seslendirmek gerekmektedir ve yabancı dil mecburiyeti bulunmamaktadır. Ancak uluslararası öğrenciler için Türkçe zorunludur.

Program'a, bir yüksek lisans programından mezun olan; YDS, ÜDS, KPDS ya da Yökdil'den en az 55 puan veya eşdeğerliliği Üniversitelerarası Kurul tarafından belirlenen yabancı dil sınavlarının birinden bu puana eşdeğer puan alan ve Anasanat Dalı tarafından yapılan Giriş Sınavı sonucunda başarılı bulunan adaylar kabul edilir.

Bilkent Üniversitesi

Gitar Sanat Dalı ve Ekolüne Bir Bakış

Prof.Dr. Kağan KORAD

Bilkent Gitar ilk öğrencilerini 1986 yılında aldı , 1986 ve 87 yıllarında Ahmet Kanneci daha sonraki 5 yıl boyunca ise Polonyalı gitarist İreneusz Strachocki bölümün gitar hocalığını üstlendi ve ilk mezunları 1993 senesinde Soner Egesel, Kürşad Terci ve Kağan Korad oldu.

Daha sonra bölümde hocalık görevini devralan ilk mezunların eğitimlerinin çoğunu yabancı bir hocayla sürdürmeleri, şüphesiz ki o yıllarda Avrupa'daki güncel gitar ekolünü yakından tanıyabilme şansı elde edebilmeleri açısından yarar sağladı. Bu üçlünün ilk hocalık deneyimlerini edinirken aynı zamanda sürdürmekte oldukları yoğun konser programı sayesinde özellikle büyük gitaristlerle temasa geçmeye başlaması mezuniyetleri sonrası gitar ve müzik eğitimiyle ilgili daha fazla perspektif kazanmalarına büyük katkıda bulundu. Bunların sonucu olarak Bilkent Gitar yavaş yavaş belli bir ekolleşme ve kendine has bir eğitim sistemine sahip olmaya başladı.

Bu sistemin ilk uygulamaları öğrencilere verilen egzersiz programları ve sınav, ölçme, değerlendirme konularında belli yöntem ve planlamaların uygulanmaya koyulmasıyla oldu. Bu yıllarda ilk defa ayrıca yapılan "Teknik" ve öğrencilerin programları hakkındaki teorik ve kültürel bilgilerinin ölçüldüğü "Bilgi" sınavları da uygulanmaya başladı. Daha sonra gitar, daha önce altında olduğu piyano ana sanat dalından çıkarılarak kendi başına bir sanat dalı haline getirildi ve sınav ve müfredat programları dünyanın birçok önemli gitar bölümünden alınan bilgiler ışığında tekrar düzenlendi.

Bugün itibarıyla Bilkent Gitar'da yürütülen sistem genel hatlarıyla şu şekildedir:

Her öğrenciye dönem başında o dönem çalışacağı eserleri, çalışacağı teknik programı, gireceği sınavların tarih ve içerikleriyle beraber katılmaları beklenen konser, ustalık dersleri, seminerler vb faaliyetlerin yer aldığı bir dönem programı verilir. Öğrenciler o dönem çalışacakları eserlerin derste ilk çalışılmalarının tamamlanmış olması hedeflenen 7. haftada yapılan 1. vizeye kadar hangi derste hangi eseri getireceklerini kendileri planlayarak programlarına (syllabus) yazarlar.

Her dönemin başı serbest programlı bir resitalle başlar. Bu resitaler aynı zamanda bölümün sene içinde okul ve şehir dışında konserler ayarlayacağı öğrencilerin belirlediği seçmelerdir. Bu seçmede kontenjan yoktur. Bölümü temsil etmeyi hak edecek düzeyde performans gösteren her öğrenci seçilir ve konser fırsatı yaratılmaya çalışılır. Bu uygulama özellikle yaz tatilinden hazır ve bir konser motivasyonu ile okula dönmeyi sağlar. Dönem boyunca biz bölüm hocalarının öğrencilerimiz için ayarladığımız konserler ve öğrencilerimizin kurduğu gitar kulübü bünyesinde kendi organize ettikleri konserler olur. Her dönemin sonu aynı zamanda 3. vize de olan bu sefer o dönem programının tamamının seslendirildiği bir konserle son bulur. Ancak vize notları konser performansına değil öğrencinin dönem boyunca gösterdiği çalışma ve gelişimi dikkate alınarak verilir. Öğrencinin sahne performansı final sınavında baş rol oynar.

Söz ettiğimiz iki vize ve final sınavları dışında dönem içinde bir teknik sınav yer alır. Sonuç olarak her öğrenci dönem boyunca 4 sınav ve en az iki konsere katılır. Öğrencilerin seslendirdikleri eserlere ait besteci, teori ve dönem bilgileri de kontrol edilir ve vize notunu etkiler. Bu kontroller sohbet havasında öğrencinin edinmiş olduğu somut bilgileri ve bu bilgileri yorumlama becerilerini anlamaya yönelik yapılır. Amaç öğrenciyi ezbere yöneltmek değil aslında çalınan eserler hakkında bir yorumcu olarak neleri merak etmeleri, hangi soruları sormaları ve yorumcunu sahip olması gereken entelektüel boyut hakkında farkındalık oluşturmaktır.

Bir özeleştirici olarak tüm bu sistemin yaratıcı bir eğitim için aslında fazla zorlayıcı ve katı olduğu düşünülebilir. Batı ülkelerinde kültürel ve yapısal nitelikler sayesinde öğrencinin sahip olması beklenen tüm bu kişisel motivasyon ve bilinç doğal olarak öğrencilerin içinde yaşayarak sahip olduğu bir olgu haline gelmektedir. Benim kişisel fikrim de bu şekilde olmasının ideal olduğudur. Fakat tecrübelerim ne yazık ki bizim kültürel yapımız, ortamımız ve eğitim sistemimiz içinde henüz bu tür bir özgürlüğün pek azı dışında birçok genç için kaybolmak anlamını taşıdığıdır.

Son yıllarda başladığımız başka bir uygulama da belli konular belirleyerek bu konu hakkında tüm öğretmen ve öğrencilerin facebook üzerinden kurduğumuz bir grupta paylaştığı youtube videoları üzerinden yaptığımız tartışma toplantıları. Bu toplantılarda tüm bölüm bir seminer stüdyosunda buluşup bir yandan beraber bir şeyler atıştırırken bir yandan da önceden belirlenen sitiller, yorumlar, ekoller gibi konularda yüklediğimiz videolar üzerinden görüşlerimizi paylaşıp tartışıyoruz. Bu sadece öğrenciler değil aynı zamanda hocalar olarak bizlerin de yeni jenerasyonun bakış açısını daha iyi fark etmemiz konusunda büyük yarar sağlıyor.

Öğrenciler için Bilkent Gitar'da çitalar her zaman yüksektir; belli hedefleri, çalışma temposunu tutturmalarının beklenmesinin yanı sıra, müzisyen ve sanatçı davranışı, ciddiyet ve etiğini kazanmaları çok büyük önem taşır. Diğer müzisyenlerin konser ve aktivitelerini takip etmelerinden, özgeçmiş ve program göndermelerine kadar her şey eğitimlerinin bir parçası olarak görülür. Bilkent Gitara girmenin mezun olmaktan daha kolay olduğunu söylemek yanlış olmayabilir.

Bölümdeki hocalar da sürekli olarak koordinasyon içinde bulunur. Her hocanın kendi yöntemleri ve yaklaşımı olmakla beraber öğrencilere verilen eserler ve derste öğretilenlerin sınavda dikkate alınan kriterleri karşılaması ve öğretmenler arasında tutarlılık göstermesine özen gösterilir. Her sınav sonunda öğrenciye o sınavda dikkate alınan konu ve kriterlere göre jürinin gözünden kişisel değerlendirmesinin olduğu yazılı bir geri bildirim raporu verilir.

Yıllardır büyük bir özenle yürütülen eğitim, belli bir Bilkent Gitar ekolünün oluşmasını sağlamıştır, ancak unutmamak gerekir ki kurulan en iyi sistemler dahi zamanla eskir. Dolayısıyla önemli olan dünyayı yakından takip etmek ve mümkünse temas halinde olarak edinilen tecrübe ve değişen çağa göre yenilenmektir. Bu anlamda Bilkent Gitarın geçirdiği tüm bu süreç boyunca en önemli özelliği öyle sanıyorum ki sahip olduğu sistem ve yaklaşımları sürekli olarak düzenleyip güncellemeye devam etmesidir.

ODTÜ Klasik Gitar Topluluğu ve Ahmet Kanneci İle Söyleşi

Röportaj: Alper Uyanık - ODTÜ Kimya 1. Sınıf
Can Kara - ODTÜ Fizik, 1. Sınıf
Elif Bozlak – ODTÜ Biyoinformatik, Yüksek Lisans
Mehmet Galioğlu – ODTÜ Beden Eğitimi Ve Spor, Yüksek Lisans

Deşifre: Can Kara
Deniz Soysal – ODTÜ Elektrik Elektronik Mühendisliği, 1. Sınıf

Derleme: Elif Bozlak
Nisa Barlas – ODTÜ Uluslararası İlişkiler, 1. Sınıf

ODTÜ Klasik Gitar Topluluğu'nun 48. Dönemi olarak topluluğumuzun kuruluşu ve kısa hikayesi ile ilgili bir derleme yapma fırsatımız oldu. Öncelikle derlemeyi paylaşmak için bize yer veren İTÜ Savaş Çekirge Klasik Gitar Eğitim ve Araştırma Birimine teşekkür ederiz.

Topluluğumuz 1975 yılında Ahmet Kanneci öncülüğünde kurulmuş. Türkiye'nin ilk klasik gitar topluluğu ve Ankara'da ilk kez ciddi seviyede gitar eğitimi veren kurum olarak biliniyor [1]. Günümüzde ODTÜ'de Kültür İşleri Müdürlüğü'ne bağlı olarak etkinliklerini devam ettiren pek çok topluluktan birisidir. İlk olarak topluluğun şu anki durumundan ve ortamımızdan biraz bahsedelim. Temelinde daha çok bilenlerin daha az bilenlerle bilgilerini paylaştığı bir ortamımız var. Her dönem farklı seviyelerde klasik gitar derslerimiz oluyor. Son bir yıldır gitar dersleriyle eş zamanlı olarak armoni derslerini de yeniden oturtmaya çalışıyoruz. Bizden önceki dönemlerimizin düzenli olarak sürdürdüğü festivalleri ara vermeden devam ettirmeye çalışıyoruz. Son festivalimizin afişini Şekil 1'de görebilirsiniz. Yine son dönemde öğrenci konserlerini yeniden canlandırmaya ve sürekli hale getirmeye çalışıyoruz. Bu konserlerde seviye gözetmeksizin, dönem boyunca emek veren tüm öğrencileri sahneye çıkarıp onları sahneye alıştırmayı hedefliyoruz ve tabii ki çok eğleniyoruz. Bunların yanında düzenlenen diğer klasik gitar festivalleri ve etkinlikleri de kaçırmamaya çalışıyoruz.

Sürekli sirkülasyon halinde olan bir topluluk olduğumuz için geçmişe ait bilgi toplamakta biraz zorlanıyoruz. Mezunlarımızla olabildiğince iletişimde kalıp, onları yakaladıkça bir şeyler öğrenmeye çalışıyoruz. Tabii 48 yıllık topluluğumuzun kurulma sürecini merak ettiğimizde karşımıza çıkan ilk isim Ahmet Kanneci. Kendisi topluluğumuzun kurucusu olmasının yanı sıra, Türkiye'de klasik gitarın gelişmesi ve yaygınlaşmasında en çok emeği geçen isimlerden biri. Tabii topluluğun kuruluş dönemini ve o zamanlardaki klasik gitar dünyasını kimse ondan daha iyi anlatamazdı bize. Son jenerasyon olarak bizler kapısını çaldık, O da bizi tüm içtenliğiyle karşıladı ve yeşillikler içindeki bahçesinde sorularımızı yanıtladı.

Elif Bozlak: İlk olarak topluluğu nasıl kurduğunuzu, nasıl süreçlerden geçtiğinizi anlatabilir misiniz hocam?

Ahmet Kanneci: 1974 yılında okula girdim. Gitar çalıyordum, gitar çalanlar da bizim çevremizde toplanmaya başladı. Klasik müzik konserleri olurdu, orada tanıştıklarımızdan ODTÜ'lü olanlarla görüşürdük. Birisi viyolonsel birisi keman çalıyor derken öğrendik ki topluluk kurma imkanımız varmış. Danışman hoca gerekiyormuş. Mimarlıkta Feyyaz Erpi vardı keman çalardı. İnşaatçı Türker Mirata vardı. Bir de Metin Bey vardı, desteklediler bizi. Gitar topluluğu kuralım dedik. Ergin Karaesmen (zamanın Öğrenci İşleri Dekanı), çok destekleyiciydi, öğrencilere sosyal konularda yardımcı olurdu. Topluluk kuruldu ve Fizik bölümünün arkasındaki barakalardan birisi de bize verildi. Bizden başka satranç, dağcılık toplulukları da vardı oradaki barakalarda. Yüzlerce gitar meraklısı geldi. Bir yan-

ODTÜ METU
ODTÜ KLASİK GİTAR GÜNLERİ

5 MAYIS

10:00-13:00 **EREN SÜALP**
Ustalık Sınıfı - KKM A Salonu

10:00-13:00 **ALP OZAN BURSALIOĞLU**
Ustalık Sınıfı - ODTÜ Arkeoloji Müzesi

14:30-15:30 **ORHAN ÜMMETLER**
"Klasik Gitarın Yapısal Özellikleri, Bakım ve Onarımı"
KKM A Salonu

16:00-17:00 **SUAT ÇAĞLIYAN - EMİR DEĞİRMENLİ**
"Klasik Gitarın Titreşimi ve Akustik Analizinin Yapım Sürecine Etkileri"
KKM A Salonu

19:00-19:40 **OZAN SEZENER**
Konser - KKM A Salonu

20:00-20:40 **OZAN AKYATAN**
Konser - KKM A Salonu

6 MAYIS

10:00-13:30 **KAĞAN KORAD**
Ustalık Sınıfı - KKM A Salonu

15:00-16:00 **ALP OZAN BURSALIOĞLU**
"Klasik Gitarın Gelenek Dışı Teknikleri"
KKM A Salonu

16:15-17:15 **K. DENİZ POLAT**
"Sahnedeki Ben"
KKM A Salonu

19:00-19:40 **BİLKENT GİTAR BÖLÜMÜ**
Konser - KKM A Salonu

20:00-20:40 **EREN SÜALP**
Konser - KKM A Salonu

ODTÜ K G T İ U
Cankaya
CANGÖZ

Ustalık sırtlatma kayıtları: www.gitar.metu.edu.tr - Bilet satışları ve diğer bilgiler: 0539 350 17 65 - 0534 484 01 60

Şekil 1: ODTÜ Klasik Gitar Topluluğu
2017-2018 Bahar Dönemi etkinlik afişi.

dan gitar çalıyor, bir yandan satranç oynuyorduk. Daha iyi bilenler daha az bilenlere öğretiyordu. En büyük sorumuz ısıtmaydı, kışları gaz yağı bulma sorunu vardı. Bazıları kek yapıp getirmeye başladı,. Güzel bir ortamımız vardı. Sonrasında ODTÜ'lü olmayanlar da gelmeye başladı. Bağlantılarımızla okula Julian Byzantine, Alirio Diaz gibi önemli gitarcuları davet edip mimarlık amfisinde konser vermelerini istedik. Biz de konser veriyorduk mimarlık amfisinde. Gitgide hem topluluk hem klasik gitar okulda popülerleşti.

Gayet disiplinliydik. İşlerimizi kendimiz hallederdik; gitarları boyardık, bakımını yapardık, cam kırıkta değiştirdik, elimizden ne gelirse yapardık. Topluluk başkanı olarak beni seçtiler. Sonrasında ben fazla disiplinliyim diye başkasını seçtiler, ben de bir daha gelmem dedim. Bir sene sonra yine çağırdılar, döndüm. Gençlikte oluyor öyle küsmeler. Gittik geldik, bir şekilde sahip çıktık, bırakmadık, gittikçe büyüdü topluluk.

Sonra ben İspanya'ya gittim. Döndüğümde 84-85 yıllarında İstanbul'dan 1. Türkiye Gitar Yarışması yapalım fikri geldi, destekledik. Yarışmanın çok ciddi bir jürisi vardı: Mutlu Torun, Tunç Ünver, Savaş Çekirge, Meral Yapalı, İlkın Aktüze, Hülya Saydam, Nuri Otyam... Büyük ve ciddi bir yarışma oldu. Organizasyon da çok iyiydi, Nevin Hanım yaptı. Yarışmanın birincisi, ikincisi ve beşincisi ODTÜ'den çıktı, üçüncü ve dördüncü ise başka üniversitelerden ODTÜ'ye gelenlerdi. Birinci olan Cem Duruöz Amerika'da gitarist, ikinci Zafer Özgen Norveç'te bir konservatuvarın müdürü, üçüncü tıp fakültesinde okuyordu şimdi Miami'de gitar hocalığı yapıyor, dördüncü Gazi Üniversitesi'nden, şimdi Dokuz Eylül'de gitar hocalığı yapıyor, beşinci de Fatih Yazıcı'ydı şimdi ODTÜ Müzik ve Güzel Sanatlar Bölümü'nde gitar hocalığı yapıyor, o zamanlarda da toplulukta ders veriyordu. Böyle dereceler olunca ODTÜ Klasik Gitar Topluluğu'nun da namı aldı yürüdü.

E.B.: Peki sadece toplulukta mı çalışıyorlardı, nasıl yetiştiler?

A.K.: Ciddi bir disiplinim vardı, toplulukta ders veriliyordu, kendileri de her yerde çalışıyorlardı. 86-87 yıllarında Yahya Tezel geldi ODTÜ yönetimine. Beni çağırıp topluluğa gitar hocası olur musun diye sordu. Kültür İşleri'ne bağlı olarak beni oraya maaşlı olarak tayin ettiler. Yemekhane ile Merkez Mühendislik Binası arasındaki barakada bize üç oda verdiler. Çok fazla öğrenci vardı. Ben ve yetişen hocalar orada ders verirdik sabahtan akşama kadar. Bir sene sonra beni konservatuvardan çağırdılar, şimdiki Hacettepe, mesleğim için orası daha müsaitti ben de oraya geçtim.

Alper Uyanık: Baraka'da başka topluluklar var mıydı o zamanlar, biz tamamı gitar topluluğuydu diye duymuştuk?

A.K.: Değildi, satranç ve felsefe toplulukları vardı. Baraka'nın spor salonuna bakan taraftaki üç odası tamamen bizimdi. Bir de PTT ve Sümerbank vardı. İnsanlar gelip beklerlerken gitar duyar merak ederlerdi.

Mehmet Galioğlu: Topluluktaki bahsettiğiniz disiplini nasıl sağlıyordunuz hocam?

A.K.: Her şeyden önce iş paylaşımıyla sağlardık. Mesela konserler düzenlediğimizde herkesin görevi olurdu, onu yapardı. Sen şu davetiyeyi şuraya dağıt, eğer bilet satılacaksa şunları satacaksın gibi. Çalışmaya serzenişte bulunurduk, çalışmamak ayıptı. Herkes kendine göre bir iş icat etmeye çalışırdı. Fotokopi çekirmek de kolay değildi, teker teker yazanlar olurdu.

E.B.: Ne kadar talep vardı topluluğa, o zamanlar kaç kişi olduğunuza dair bir örnek verebilir misiniz?

A.K.: Mesela bizim ilk seçimde 180 gibi bir oyla karşı taraf kazandı.

Bizim şaşkınlıktan gözlerimiz büyüyor! Maalesef bugünlerde o kadar çok ilgi yok klasik gitara. Tabiki bu durumdan yılmayıp geliştirmeye çalışıyoruz.

E.B.: Nasıl hoca yetiştiriyordunuz devamlılığı sağlamak için?

A.K.: Herkes birbirine öğretiyordu, herkes kendinden az bilene öğretiyordu. İmece usulü. Bunun için de tabii herkes özveride bulunup kendi programlarına göre gitar derslerini ayarlıyordu. Zaten sosyal içerikli çalışmalar böyle olur.

Can Kara: Başka nasıl etkinlikler yapıyordunuz?

A.K.: Öğrenci konserleri yapıyorduk, yurtdışından gitarcular getirtiyorduk. Film izliyorduk ama o zamanlar film bulmak çok zordu. İngiliz Kültür'e gidip makaralı filmler getirtiyorduk. Birisi gitar alır, diğerleri incelerdi. O zamanlar dükkanlarda klasik gitar yok, tel yok, ayaklık, nota, plak yoktu. Bir şeyler keşfetmekle geçiyordu vaktimiz. Birisinin teli kopunca, diğeri ben bu teli eklerim, bağlarım diye çözüm bulmaya çalışıyordu. Yurtdışına gitmek de zordu, gi-

dince tel falan getirilirdi. Nota, tel hepsi lüks malzemeydi. Zaten kültür her zaman lüks kabul edilmiştir. Sohbetimiz sırasında bize eşlik eden Ahmet Hoca'nın öğrencisi Orçun da bize dahil oluyor.

Orçun Terzioğlu: Gitar yoktan kastınız iyi gitar mı yoktu?

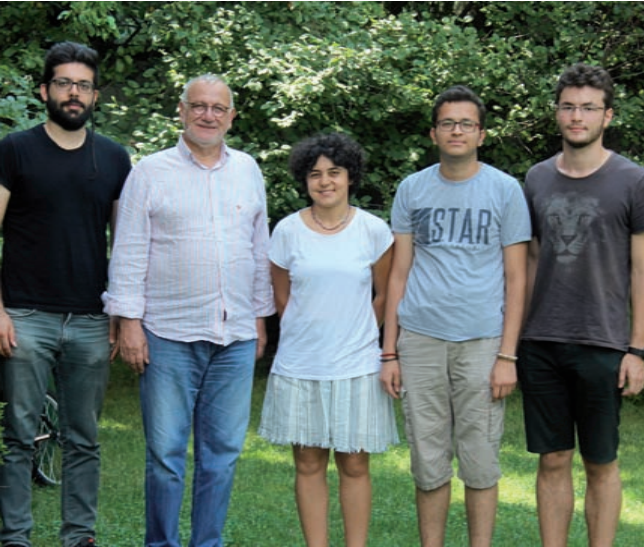
A.K.: Klasik gitar yoktu. Elektro gitar, 12 telli metal gitarı falan vardı, klasik gitar kültürü yoktu. Türkiye'de gitar yapıldığında bir oktavı 11 perde yapmışlardı! Sayısal zekası olanlar düşündü araştırdı nasıl düzeltilir diye. Akort tutmayan çok kötü gitarlar vardı. Talep yoktu başta. Talep artınca herkes gitar getirme çabasına girdi, ama vergiler çok yüksekti, gitarlar çok pahalıydı. Mesela ben güzel bir gitar getirmiştım herkes ona bakardı. E tabii tel de kıymetli olduğu için "Elini yıkadıysan kurula!" deyip verirdik birbirimize.

E.B.: Sizin o zamanlara dair başka anlatmak istedikleriniz var mı hocam?

A.K.: 1989 yılında biz 5 gün üst üste klasik gitar festivali düzenledik senfonide. 5 gün de tam doldu. Hatta bir konser o kadar beğenildi ki aynı gün iki kere çalındı. Çok enteresandır şimdi kırk kişi toplamak sorun. Bunlar insanların, ülkenin sanata bakışı ile değişiyor. Çıkar, popülerite, para kazanma hırısı... Gitardan nasıl para kazanabilirsin ki, bu bir aşktır, parasına bakılmaz. Ben İspanya'da gitar aldığım zaman birkaç gün aç gezmişim. Bu ancak aşkla yapılabilir. Sanatçılarda kin olmaz, çirkinlik olmaz. Sanatçı herkesten daha kolay affeder.

ODTÜ'deyken gitar derslerine ek ders olarak kredi koyalım dediler, yoksa ciddiye alınmıyormuş. ODTÜ gibi beyinlerin olduğu bir yerde kredi ile kandıramazsınız milleti, hem öyle olunca meraklı olmayan da gelir not yükseltmek için. Milli Eğitim'in yıllardır getirdiği bir anlayışla müzik, spor, resim gibi dersler ikinci sınıf kabul ediliyor hep. Ben fen lisesinde okudum, oranın özelliği hiçbir dersin diğerinden daha önemli olmamasıydı, fen lisesinde! Benim gitara olan ilgim de fen lisesinden gelir.

Ahmet Hoca'yla yaptığımız sohbet burada bitiyor. Orçun'dan bir toplu fotoğraf çekmesini rica ediyoruz, Fotoğraf

Fotoğraf 1: Söyleşimizin toplu hatırası. Soldan sağa; Mehmet, Ahmet Hoca, Elif, Alper, Can. Fotoğraf, Orçun Terzioğlu.

rin çok hızlı değiştiği günümüzde, biz öyle ya da böyle ortak paydamızı gitarda buluşturmış öğrencileriz. Tüm bu değerlerle topluluğumuzu sahiplenmeye, bir yandan da hem kendimizi hem de topluluğumuzu geliştirmeye çalışıyoruz. Elbette bizimki gibi genç nüfus sirkülasyonu hızlı olan topluluklarda, Ahmet Hoca'nın da dediği gibi kavgalar, sürtüşmeler olabiliyor. Tabiki hiçbirinin atlatılamayacak şeyler olmadığı aşikar.

Derlememizi bitirmeden önce birkaç aktif üyemizden genel duygu ve düşüncelerini aldık, sizlerle paylaşalım istedik. Tuna Demirel bir yıldır bizlerle olan arkadaşlarımızdan, kendisi Jeoloji Mühendisliği, 3. Sınıf öğrencisi:

"ODTÜ Klasik Gitar Topluluğu'nun bana kapılarını aç-

1'de röportaj ekibimizi ve Ahmet Hoca'yı görebilirsiniz. Ayrılmadan önce Ahmet Hoca bize ofisini gezdiriyor ve gitarlarını gösteriyor. Kocaman kütüphanesindeki CD ve nota arşivi bizi büyülüyor. Biz merakla etrafı inceleyen, O da bir yandan gitar çalıyor, biz tabii mutluluktan dört köşe etrafı incelemeye devam ediyoruz. Elif bir yandan fotoğraf çekiyor. 2. Fotoğraf'ta Ahmet Hoca'yı ofisinde gitar çalarken görebilirsiniz. Sonrasında yıl içinde tekrar görüşmeye sözleşiyoruz ve bizi uğurluyor.

Topluluğa ve o zamanlara dair öğrendiklerimiz epeyce etkiliyor bizleri. Yeniden hareketli bir döneme giren topluluğumuz için daha da umut verici ve heyecanlandırıcı günler bizleri bekliyor. Fotoğraf 3'te, son dönemimizde bizleri görebilirsiniz.

Malum topluluk işlerinden hiç kimse maddi bir getiri beklemiyor. Tamamen gönüllülükle yapılan bu çalışmalarda yer almak için ya bir gönül bağının olması ya da yapılan işe aşk beslemek gerekiyor. Toplumsal değerle-

Fotoğraf 2: Ahmet Hoca ofisinde gitar çalarken. Fotoğraf, Elif Bozlak.

rak, klasik gitar öğretmenleri hayatımda başıma gelen en talihi olaylardan biri. Daha önce klasik gitara bir başlangıç yapmışım. Bu topluluğu duyduğumda, burada kendimi çok daha iyi geliştirebileceğimi düşündüm. Hatta topluluğumuzun düzenlediği tanışma toplantısından haftalar öncesinde topluluğa katılmayı neredeyse hayati bir mesele haline getirmişim. Tanışma toplantısı düzenlendi ve sonunda ben de topluluğa girdim. O anki mutluluğumu anlatamam.

Klasik gitar topluluğu ile çıktığım ilk konserden bahsetmek isterim. Bu konser öncesinde çok heyecan yapmışım ama öğretmenlerimin beni rahatlatması sayesinde konserim çok güzel geçti. Bu olay özgüvenimi çok arttırdı. ODTÜ Klasik Gitar Topluluğu bana sadece klasik gitar çalmayı öğretmedi. Klasik gitar eğitiminin yanında çok iyi bir arkadaşlık ortamı sundu ve derslerden bunaldığım anlarda gidip rahatlayabileceğim tek keyifli ortam oldu. Teşekkürler ODTÜ Klasik Gitar Topluluğu... “

Alper de bir yıldır bizlerle beraber olan arkadaşlarımızdan, aynı zamanda röportajda da beraberdik. Ondan da düşüncelerini istedik:

“ODTÜ Klasik Gitar Topluluğu benim katıldığım ikinci topluluğum. Mezun olana kadar da devam etmeyi düşünüyorum. Bu toplulukta klasik gitar çalmayı öğrenmenin yanında birçok iyi arkadaş edindim. Toplulukta, özellikle bu hareketli dönemde, bulunmaktan çok mutluyum. Bu sene düzenlediğimiz Klasik Gitar Günleri’nde çok eğlenmenin yanında çok şey de öğrendim. Bu yıl katıldığım en iyi etkinlikti! Topluluğun bana daha çok şey katacağına eminim.”

Bu güzel düşünceler bize hatırlatıyor ki, zaman içinde en önemli olan burada geçireceğimiz sayılı günlerimizin tadını çıkarmak. Bunun yanında birbirimize az da olsa faydamız olabiliyorsa ne mutlu bize!

Önümüzdeki etkinliklerde görüşmek üzere.

Fotoğraf 3: ODTÜ Klasik Gitar Topluluğu son dönem ekibi ve 2018 Gitar Günleri Katılımcıları. Fotoğraf, Haşim Polat

Referanslar;

1- Neşe Elaldı, “ODTÜ’de Öğrenci Toplulukları”, ODTÜLÜ, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Mezunlarla İletişim Dergisi, (Nisan-Haziran 2016): 66.

Gitar Camiası ve Sevenlerini Buluşturan Festivaller

Kismet Deniz Polat - İTÜ / MİAM Etnomüzikoloji YL

Klasik gitar, doğası gereği uzun saatler kendi kendinize sarsılmaz bir iç disiplinle icra edilmeyi bekler ve ister istemez içinde yalnızlık barındırır. O nedenle gitar festivalleri heyecanla beklenen bir buluşma, sosyalleşme imkanı tanır. Gitar dergimizin bu sayısında İTÜ Savaş Çekirge Klasik Gitar Eğitim ve Araştırma Birimi'nde yetişen öğrencilerin ve gitar eğitmeni Haşim Polat'ın katıldığı festivallerden izlenimlerle, bilgi paylaşımında bulunmak ve sadece profesyonel anlamda değil, hayatını zenginleştirmek isteyenler için ister hobi, ister dinleyici olarak da bu keyifli etkinliklerden haberdar olmanızı istedik.

2014 İTÜ Uluslararası Gitar Festivali

İTÜ Maden Fakültesi Savaş Çekirge Klasik Gitar Eğitim ve Araştırma Birimi'nin 10. Yılı değerli gitaristlerin konserleri ve atölye çalışmaları, tüm etkinliklerin ücretsiz oluşuyla yoğun ilgi gördü. Savaş Çekirge'nin anısına açılmış olan birim, onun bizlere aşıladığı sevgiyle sıcak bir ortamda müziğin güzel ilişkiler, paylaşımlarla hayatımıza dokunmasına olanak tanıdı. Sayın Profesör Nevin Çekirge'nin çabaları, birimin hocası Haşim Polat ve bu zorlu organizasyonu elbirliği ile gerçekleştiren öğrenci, veli, destekçiler, İTÜ Gitar Dergisi ile işin yazın ve bilgi boyutunu da taçlandırdılar. Gönül işi olan bu organizasyon nihayet 2018 yılında V. Gitar Günleri ve İTÜ Gitar Dergisi'nin 6. sayısıyla yoluna devam etmekte. Birimi diğer kurumlardan ayıran en önemli özellik akademik ciddiyet ve kaliteyi koruyarak, her yaş ve kesime açık olması, etkinliklere göre ücretsiz ya da cüz'i katılımlarla eğitim alma şansı tanıması. Ön koşulsuz müzik yapabilmenin mutluluğunu tattırması. Özetle, hayatımızda ille müzisyen olmadan da müzik olabilir, olmalı!

Ünlü Alman gitarist ve eğitimci Tilman Hoppstock'un açılış konserini verdiği 10. Yıl İTÜ Uluslararası Gitar Festivali, Erdem Sökmen ve Hasan Meten, Celia Linde, Alp Ozan Bursalıoğlu, Erkan Oğur ve Gurubu, Manuel Reina Flamenko Topluluğu ve İTÜ Savaş Çekirge Gitaristleri'nin konserleri ile zengin bir program sunarken, ücretsiz ustalık sınıfları da programı zenginleştirdi. (<http://www.klasikgitar.itu.edu.tr>)

Festival Ekibi

Saldan, Tilman Hoppstock, Jutta Wolke, Nevin Çekirge

Saldan, Erdem Sökmen, Nevin Çekirge, Hasan Meten

Elif Bozlak, Celia Linde

Bihter Tümer, Celia Linde

V. Uluslararası İTÜ Savaş Çekirge Gitar Günleri'nin açılış konserini de tekrar Tilman Hoppstock yapacak. Müzik aynı zamanda kültürlerarası dostlukların kurulmasını sağlayan, sınırları ve dogmaları aşabilen bir araçtır.

4. ve 5. İstanbul Klasik Gitar Festivali

Türkiye gitar camiasının yakından tanıdığı, İstanbul Konservatuvarı'nın değerli hocası Dr. Cem Küçümen'in artistik yönetiminde gerçekleştirilen festival, ülkemizin zorlu şartlarına rağmen 2017 ve 2018 yılında da yapılabildi, klasik gitar camiamız için çok önemli ve prestijli bir organizasyondur. http://www.istanbulklasikgitarmerkezi.com/gitar_takvimi.html linkinden her iki yılın programını inceleyebilirsiniz. Bahar aylarında gerçekleşen etkinliği takip etmek çaba gerektiriyor, tanıtım ve duyurular geç ve yetersiz kalabiliyor.

Özellikle İran'dan gelen gitarseverlerin alakası bu festivalin en ilginç yanı. Bu sayede komşumuzdaki gitar camiası ile kaynaşma ve İranlı sanatçıları tanıma şansımız oluyor. Örnek olarak Mehrdad Pakbaz klasik gitarda makam yapılarını kullanarak besteler yapıyor. Bir seminerle basitçe klasik gitarı İran müziğinin makamlarına nasıl uyumladığını paylaştı ve konserinde seslendirdiği "Tahran'da Motorsiklet Yolculuğu" ve diğer eserleri çağdaş besteciliğe mütevazı birer örnekti. Öte yandan Efgan Rende ve Ali Kazım Akdağ Duo'nun konseri ise gitar ve bağlama gibi sazlarının birlikteliğinin hem Türk müziği düzenlemeleri hem de yeni besteler açısından ne kadar zengin olanaklar

içerdiğinin kanıtıydı. Tolgahan Çoğulu mikrotonal gitarıyla makamsal olanakları araştırmakta, Erkan Oğur'un perdesiz gitarda açtığı yolun genç temsilcisi Cenk Erdoğan sürprizlerle dolu.

Bu yılki festivalde ülkemizin en başarılı gitaristlerinden biri olan Ayşegül Koca'yı izlemek, heyecanlı ve çekişmeli geçen yarışmayı üst üste iki kez kazanan Özberk Miraç Sarıgül'ü alkışlamak, Türkiye de gitar çitasını üst seviyelere taşıyan bu gençlerimiz gerçekten gurur vericiydi.

İstanbul Gitar Festivali uluslararası camiada tanınan önemli konsertist ve eğitimcileri İstanbul'a getirerek katılımcılara dünya klasmanında solist izleme ve ustalık sınıfına katılma olanağı tanınması açısından değerli bir festival. Mekan olarak Caddebostan Kültür Merkezi'ni kullanıyor. Unutamadığım derslerden biri Anielo Desiderio'nun birimin öğrencilerinden Suyla Polat'la yaptığı çalışma idi. Nota'yı göstererek "burada "müzik" haricindeki her şey yazıyor, şimdi, müzik olabilmesi için olmazsa olmazlar nelerdir? sorusu üzerine müzik felsefesini bir çocuğun anlayacağı şekilde anlatışı oldu. <https://www.youtube.com/watch?v=vika0YYbvLs> adresinden dersi izleyebilirsiniz.

4. İstanbul Klasik Gitar Festivali Kapanış Fotoğrafı(2017)

5. İstanbul Klasik Gitar Festivali Kapanış Fotoğrafı(2018)

Elif Bozlak, Zoran Dukic

Elif Bozlak, Costas Cotsiolis

Festivallerin en önemli özelliklerinden biri gitar yapımcıları, malzemeleri ile ilgilileri kaynaştırması. Her köşede gitar deneyenler ve teknik konularda bilgi paylaşımında bulunulan hoş sohbetler yapılmakta. Gitarcılarla buluşan yapımcılar değerli geribildirimlerle ülkemizdeki gitar yapımcılığı alanının da gelişmesini sağlıyor. Kişiyeye özel tınlayan gitar kaprisli bir enstrüman. Kalitesini etkileyen çok fazla parametre var, icracı ile yapımcının işbirliği çok daha iyi sonuçlar alınmasını sağlıyor.

34. Volos Uluslararası Gitar Festivali (16-21 Temmuz 2017), Yunanistan

Dünyaca ünlü Yunanlı gitarist Costas Cotsiolis'in memleketi, şirin sahil kasabası Volos'ta başlattığı bu festival birçok yıldızın parladığı yer olması ve Kübalı meşhur besteci Leo Brouwer'in desteklemesi ile kendine has özel bir etkinlik. Milli bir karakter taşımakla birlikte uluslararası niteliği olan yarışması, Yunanistan ve Balkan ülkelerinden yoğun katılımı ile canlı ve kaliteli bir müzik deneyimi yaşıyor. Hep beraber aynı otelde kalmak, yemek, boş zamanlarda rahat bir tanışma, sohbet imkanı tanıyor. <https://www.volosinternationalguitarfestival.com>

Bu festivale ailece katıldık, arabamızla Kapıkule sınırından geçerek Kavala'yı görüp, Selanikte geceleyerek şehri ve Atatürk'ün evini ziyaret ettik. Ertesi gün Volos'a geçtik. Festival katılım ücreti oldukça uygundu, aslında birçok tatil programından daha uyguna geliyordu. Balkan ülkelerinden gelen çocuk katılımcıların aileleri festivalin ardına tatil programı eklemişlerdi.

2017 festivali Costas Cotsiolis'in 40. Sanat Yılı oluşu ve bizzat Leo Brouwer'in katılımı, seminerleri ve Volos için bestelediği konçertosunun yeniden seslendirmesi nedeniyle özeldi.

Otelde odamız, Leo Brouwer in odasının yanı başında idi ve kendisiyle bire bir görüşme ve feyzalma, bir Maestro'nun öğüt ve tecrübelerinden faydalanma şansına erişmiş olduk: Merak edin, araştırın, inceleyin... Özellikle Bella Bartok ve Stravinski'nin eserlerinden çok etkilendiğini paylaştı. Müzikte "dissonance" yani uyumsuzluğun sıkıcılığı önlediğine, dinamiklerin muhakkak farklı seviyelerinin hem teknik egzersizler hem de parçalarda çalışılmasının önemine, parmaklar arasındaki dengesizliğe dikkat çekti. Sadece gitar müziğiyle sınırlı kalınmaması gerektiği, her tür müziğin ve enstrümanın başarılı örneklerini incelemenin önemini vurguladı. "Odanıza kapanıp kalmayın ve her fırsatta arkadaşlarınızla buluşarak müziğinizi paylaşın!"

Leo Brouwer, Suyla Polat, Dilara Polat

Soldan, K.Deniz Polat, Haşim Polat, Suyla Polat, Leo Brouwer, Dilara Polat

Haşim Polat, Costas Cotsiolis, Suyla Polat

Iserlohn Uluslararası Gitar Festivali (23-30 Temmuz 2017), Almanya

Uluslararası kelimesinin hakkını veren bir festival. Alman Gitarist Thomas Kirchoff ve eşi Kanadalı Gitarist Dale Kavanagh bu küçük kasabada gerçek anlamda 72 milletten katılımcıya disiplinli ve her anı planlanmış bir gitar deneyimi sunuyor. Gitar dünyasının yıldızları, öğrenciler, genç yetenekler, emekli olup gitara merak salmışlar, öğretmenler, yapımcılar, koleksiyonerler, zengin nota arşivleri ile yayınevleri, fotoğrafçılık, masaj vb. hizmetler ve Gerald Garcia yönetimindeki gitar orkestrası ile dört dörtlük bir etkinlik. İki yılda bir yapılan yarışması ile dünyanın sayılı festivallerinden biri olarak anılıyor. Etkinlik mekanı kongre merkezi olarak yeniden yapılandırılmış eski bir manastır. Odalar rahat ve doğanın içinde, ustalık sınıfları güzel mekanlarda yapılıyor. Yemek alanı ve bahçesi ile ihtiyaç duyulan her şey mevcut. Konserlere otobüsle hep birlikte gidilip geliniyor ve sonrasında akşam keyifli bir sosyalleşme ortamı yaratılıyor. İstanbul'da İran, Volosta Balkan ağırlığı hissedilirken, Almanya'nın Iserlohn kasabasında ezici bir Çin etkisi mevcuttu. Çinliler klasik gitarda iddialılar.

Alvaro Pierri

Gerald Garcia Gitar Orkestrası

Ayça Özağaç, K.Deniz Polat, Thomas Kirchoff, Suyla Polat, Haşim Polat

Konserler, iki bölüm ve her bölümde farklı bir gitarist ya da grup yer alıyor. Örnek olarak ilk konser gecesi geçen yılın yarışma birincisi Çinli genç Gitarist Kuang Junhong ile geleceğin gitarcısı konsepti, ikinci bölümde ise geleceğin en önemli temsilcisi Pepe Romero ile geçmiş buluşturuluyor. Peru'lu Gitarist Jorge Cabalero Dvorak in Yeni Dünya Senfonisi'ni çalarken, Duo Tamayo & Montesinos Sevilla yerel elbisesi içinde olağanüstü bir müzikalite ile gitar müziğini evrensele taşıyorlar. Alvaro Pierri parmaklarının ucunda zamanı tutarken, Thibaut Garcia ağdalı bir romantizmle çalıyor. Özetle dünyada gitarın nabzını tutmak isteyenler için önemli bir etkinlik. Assad kardeşlerin sağlık sorunu nedeniyle katılamamaları hayal kırıklığı yaratmış olsa da, masrafa değer bir festival. Katılmak isteyenlerin kasım, aralık gibi kaydolması ve ucuz bilet için önceden planlaması önerilir.

<http://www.guitarsymposium.de>

ODTÜ Klasik Gitar Günleri (5-6 Mayıs 2018), Ankara

Ülkemizin en köklü klasik gitar camiası olan ODTÜ Klasik Gitar Topluluğu'nun organize ettiği etkinlik ODTÜ kampüsünde oluşu ve ülkemizin değerli gitarist ve hocalarını, yapımcıları, müzik evlerini farklı bölümlerde okuyan ODTÜ'lü gençlerle buluşturması açısından gitar camiasını zenginleştiren harika bir ortam. Gönüllülük üzerine kurulu bu etkinlik samimi bir ortam ve entelektüel olarak da yoğun bir program sunuyor. Bu seneki programda Eren Süalp, Ozan Sezener, Ozan Akyatan ve Bilkent Gitar Topluluğu konserler verdiler. Ayrıca Prof. Kağan Korad, Alp Ozan Bursalioglu ve Deniz Polat Masterclass ve workshoplar yaptılar. Gitar yapımcıları Orhan Ümmetler ve Suat Çağlayan gitar yapımı ve bakımı üzerine seminerler yaptı. Özellikle gitara meraklı üniversite öğrencileri kaçırmamalı.

Eren Süalp, İlke Öztürk

Mehmet Galioglu, Kağan Korad

Alp Ozan Bursalioglu, Melike Berfin

ODTÜ Gitar Günleri Kapanış Fotoğrafi

YDU 2. Uluslararası Gitar Festivali (5-11 Haziran 2018), Kuzey Kıbrıs

Yakın Doğu Üniversitesi Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalı ve Tango Kıbrıs Kültür Sanat Derneği'nin bir etkinliği olarak Dr. Erkan Sülün, Ünal Dede ve Mustafa Elmas tarafından organize edilmekte olan bu genç festival, dünyaca ünlü gitarist, hoca ve yapımcıları Kıbrıs'ın keyifli atmosferinde bir araya getirmeyi başarıyor. Hocaların başarılı öğrencilerini de davet ederek, genç gitaristlere motivasyon sağlıyorlar. Bu yılki festivalin açılış konserini Amadeus Guitar Duo gerçekleştirdi. Thomas Kirchhoff, Dale Kavannagh, Vincenzo Sandro Brancaccio, Aniello Desiderio, Zoran Dukic, Ozan Saritepe, Enno Voorhorst gibi pek çok ünlü gitaristin katıldığı festivalin önümüzdeki yıl sonbaharda yapılması planlanıyor, takip etmenizi öneririz. Gitar severler için hem tatil hem müzikle dolu bir hafta geçirmek mümkün.

www.cypruguitarfestival.com

YDU 2. Uluslararası Gitar Festivali hatırası

Murat Alihan, Aniello Desiderio

Buğra Aydın, Zoran Dukic

11. Türkiye Gitar Buluşması (28 Haziran-1 Temmuz 2018) "Yerli Edisyon" Bilkent, Ankara

Prof. Kağan Korad'ın Türkiye gitar camiasını bir araya getirdiği, her yıl heyecanla beklenen etkinlik. Önceki yıllarda gitar dünyasının duayenlerini Ankara'ya getirirken bu yıl genç ve başarılı Türk gitaristlerle "Yerli Edisyon" yapma kararını, "artık ne mutlu ki dünya klasmanında önemli yarışmalarda birincilikler alan, dünyaca tanınan gitaristlerimiz yetişti", sözleri ile açıklıyor. Çoğu yurtdışında eğitimlerini ve kariyerlerini sürdüren gitaristlerimizle, ülkemizin farklı şehirlerindeki konservatuvarlardan gelen gitar öğrencileri ve değerli hocaları, gitarseverler, yapımcı ve müzik evlerini Bilkent Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi'nde ağırlayan buluşma, klasik gitar camiasının oldukça büyük bir aile olduğunun kanıtıydı. Her gün ikişer konser, dersler, atölye çalışmaları yanı sıra, Celil Refik Kaya, Eren Süalp ve Emre Gökalp kazandıkları yarışmalar, nasıl hazırlandıkları ile ilgili değerli paylaşımlarda bulundular. Yurt dışında okumakta olan katılımcılar eğitim sistemindeki farklı yaklaşımları anlattılar. Bu oldukça ufuk açıcı birliktelik,

Kerim Altınörs

Atakan Meşekiren

Emre Gökalp

Cem Çeliksirt ve Yaylı Sazlar Grubu

zengin bir konser programı ve dolunay altında bahçe sohbetleri ile çok özeldi(http://mho.bilkent.edu.tr/files/etkinlikler/11_program_web.pdf). Üzüldüğüm ise Celil Refik Kaya Ankara'ya kadar gelmişken, onu dinlemekten mahrum kalışımız. Bu olağanüstü yeteneğin Türkiye'de daha çok konser verebilmesini sağlamak, gençlerimize imkan tanı-

Söyleşilerden

Kağan Korad, Celil Refik Kaya

Özberk Miraç Sarıgül, Ayşe-
gül Koca

Yerli gitar yapımcıların tanıtım
standları

11. Türkiye Gitar Buluşması kapanış fotoğrafı

mak tüm kurumlarımızın, müzikseverlerin el birliği ile üzerine eğilmesi gereken bir konudur. Binbir zorlukla yetişen değerli genç sanatçılarımızın dinleyici ile buluşmasını sağlayacak aracı kurum eksikliği ne yazık ki ciddi bir sorundur. Oysa tüm şehirlerimizde konser verebilecekleri mekanlar ve dinleyici potansiyeli mevcuttur. Aynı şekilde klasik gitar üzerine yazın, eleştiri yapabilecek düşün insanlarına ihtiyaç vardır. Sayın Şefik Kahramankaptan sanattan yansımalar blogunda klasik gitarla ilgili bilgilendirme ve eleştiri yazıları yazmakta, titizlikle takip etmektedir. Beste ve düzenleme konusu da ilgi beklemektedir. Ancak yüzlerce, binlerce beste yapıldıktan sonra baş yapıtların ortaya çıkabileceği bilinciyle, sabırla besteciler desteklenmelidir.

2016 yılında gerçekleşen 10. Gitar Buluşmaları sırasında canlı kaydedilen Türk Gitar Konçertoları iki CD'lik albüm olarak Çağsav Müzik etiketi ile çıktı, bu değerli çalışma için emeği geçen herkese çok teşekkür ederiz.
<http://www.sanattanyansimalar.com/turk-gitar-koncertolari-albumu-cikti/3850/>

Klasik gitar dünyasının renklerinden ve farklı alanlarından kısaca bahsederken müziğin sadece icracı ve dinleyici ile sınırlı olmadığını, yaşamlarımızdan beslendiğinin de altını çizmek, bir parçası olmanın keyfini paylaşmak istedim.

Müzikle kalın...

ANADOLU ESİNTİLERİ

No.53

Bu eser merhum Savaş Çekirge'nin
anısına adanmıştır.

Nazmi Bosna

*) Andante

CIII CIV

CIV CII

CIII CIV CII

CVII

CIII CIV

CII CIII

CIII

ISBN 978-605-65203-2-7

*) Basitten bileşik veya bileşikten basit ölçülere geçişte Stesso tempo uygulanacaktır.

CI CV CI CX CVIII

CI

CI CIII CV

CVII CVIII CVIII CV

CVII CX CVII

CII

CI CIII CVII CV

CVIII CX CVIII CVIII CV CVIII CV

CVIII CIII CIII CI CVIII CVII

CIII CV CVII CVII CV CIII

CVIII CV VII CVIII CV CIII

CV CIII

CVIII CIII CI

V. ULUSLARARASI İTÜ SAVAŞ ÇEKİRGE GİTAR GÜNLERİ

11 Ekim - 29 Kasım 2018

Tilman HOPPSTOCK

Konser, 11 Ekim 2018 - Saat: 18:00

Yer, İTÜ Kültür ve Sanat Birliği
Büyük Salonu - Maslak

Masterclass, 12 Ekim 2018 - Saat: 10:00

Yer, İTÜ Maden Fakültesi - Maslak

Eren SÜALP

Konser, 22 Ekim 2018 - Saat: 18:00

Yer, İTÜ Kültür ve Sanat Birliği
Büyük Salonu - Maslak

Masterclass, 23 Ekim 2018 - Saat:10:00

Yer, İTÜ Maden Fakültesi - Maslak

Begül ERHAN

Konser, 29 Kasım 2018 - Saat: 18:00

Yer, İTÜ Kültür ve Sanat Birliği
Büyük Salonu - Maslak

Tüm Konser ve Etkinliklerimiz Ücretsizdir.

teknik
matbaa san. ve tic. ltd. şti.

Haramidere Sanayi Sitesi O Blok No: 101
Avcılar - İSTANBUL

Tel: (0212) 422 70 01 Fax: (0212) 422 71 60

www.teknikmatbaa.com.tr - info@teknikmatbaa.com.tr

teknik form
matbaacılık san. ve tic. ltd. şti.

Haramidere Sanayi Sitesi O Blok No: 102
Avcılar - İSTANBUL

Tel: (0212) 422 70 01 Pbx Fax: (0212) 422 71 60

www.teknikmatbaa.com.tr - info@teknikmatbaa.com.tr

broşür • katalog • kit • flyer • antetli • bülten • dergi • bloknot • ajanda •
takvim çeşitleri • klasör • karton çanta • sunum dosyası • karton etiket • pvc
etiket • mauspad • bardak altlığı • kartela • kutu çeşitleri • her türlü özel
bıçaklı işler...

İTÜ MADEN FAKÜLTESİ **SAVAŞ ÇEKİRGE**
KLASİK GİTAR EĞİTİM VE ARAŞTIRMA BİRİMİ

web: www.klasikgitar.itu.edu.tr

mail: klasikgitar@itu.edu.tr